

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

อุไร แผ่นงา

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาการวิชาการบริหารการศึกษา

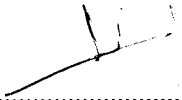
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2560

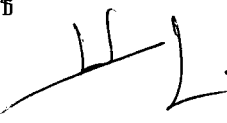
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อุไร แผ่นงา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

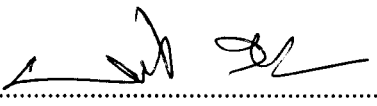
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์


.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์


.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก)


.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยูร อิ่มสวาสดี)


.....กรรมการ
(ดร. ชัยพจน์ รักงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา


.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่.....19.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ.2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผศ.ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี และ ดร.ชัยพนธ์ รักราม กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ เครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพนอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัดระยองทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ที่ให้กำลังใจ ให้ความรัก ความห่วงใย คอยให้ความช่วยเหลือ ตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์นี้ จนประสบความสำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่ บพภารี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

อุไร แผ่นงา

58920506: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ปัญหา/แนวทางการพัฒนา/ระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา/
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
อุไร แผ่นнга: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงาน กองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 (THE PROBLEM AND THE DEVELOPMENT PROGRESS OF
STUDENTS LOANS FOR SCHOOLS IN RAYONG PROVINCE AT UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์:
สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 79 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบ
การดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง ผู้ให้ข้อมูล คือ
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 19 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล
จากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสังเคราะห์และสรุปผลในรูปแบบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาการระบบดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัด
ระยอง สถานศึกษาไม่มีอำนาจในการวางโครงสร้างเป็นเพียงผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ซึ่งการกำหนด
หลักเกณฑ์ยังไม่มีความชัดเจน ระบบการดำเนินงานมีหลายขั้นตอน รวมทั้งจำนวนเงินกู้ที่ได้รับ
ไม่เพียงพอ และเมื่อจบการศึกษา ไม่มีการแจ้งสถานภาพให้กองทุนรับทราบ จึงมีการติดตาม
ทวงหนี้เกิดขึ้น

แนวทางการพัฒนาระบบดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
ในจังหวัดระยอง สถานศึกษานำนโยบายมาวางแผนปฏิบัติให้เป็นขั้นตอน รายงานผลการดำเนินงาน
ให้กองทุนรับทราบอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับบริบทของ
สถานศึกษา ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้สะดวก รวดเร็ว มีการแจ้งสถานะผู้กู้อย่างต่อเนื่อง
เพื่อสะดวกในการชำระหนี้ต่อไป

58920506: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: PROBLEM/ PROGRESS OF DEVELOPMENT/ SYSTEM DEVELOPMENT

PROGRESS OF STUDENTS LOAN/ SECONDARY SCHOOL/ THE

SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18

URAI PHAENNGA: THE PROBLEM AND THE DEVELOPMENT PROGRESS OF STUDENTS LOANS FOR SCHOOLS IN RAYONG PROVINCE AT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 18. ADVISOR: SUMET NGAMKANOK, Ed.D, 79 P. 2017.

This research aimed to study the problem and the system development guideline for students education loans of school in Rayong province. The research participant were 19 officers who were structured responsible for student education loans in the institution. Research instrument was interviews. The data was analyzed qualitatively in.

Research has found that the problem of system development of students education loans of school in Rayong province was that schools did not have the authority to made the structure ,they only take policy into practice, the criteria were also unclear. Operating system had several steps, the amount of the loan that is obtained was not sufficient, and when students graduated, there was no information on student graduation causing debt collection problem.

Approach to system development of students education loans of school in Rayong province was that schools plan the process well, report to student education loans center, continuously report the operation, adjust the regulation accordingly to school's context reduce steps of operation, informing of the depter status to facilitate dept payment.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพทั่วไปของโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง.....	8
หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับระบบดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา วิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์).....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ตอนที่ 1 ปัญหาของระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	46
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	51
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	56
สรุป.....	56
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก.....	69
ภาคผนวก ข.....	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	30

- 1 วงเงินให้กู้ยืมสูงสุดของกยศ. ตามระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) พ.ศ. 2541).....

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความก้าวหน้าและเติบโตในด้านความคิด สร้างเสริมทักษะให้เกิดการนำสิ่งที่ได้จากการศึกษานั้นมาพัฒนา และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้กับสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมของประเทศชาติ เพื่อสนองตอบในการแข่งขันของประเทศให้เจริญรุ่งเรือง รัฐบาลทุกรัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญกับนโยบายทางด้านการศึกษา และมีความจำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้าน โอกาสทางการศึกษาในสังคมด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่นักเรียน/ นักศึกษาที่ด้อยโอกาส และจากแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้พิจารณาเห็นถึงความสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงเห็นสมควรกำหนดเป็นนโยบายสนับสนุนภาคเอกชนในการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาฝีมือแรงงานและเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคมด้วยการให้โอกาสแก่นักเรียน/ นักศึกษาที่ด้อยโอกาส โดยได้กำหนดเป็นนโยบายให้ภาครัฐสนับสนุนทางการเงิน โดยการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน/ นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย จึงเสนอเป็นมาตรการส่งเสริม 3 ประการ ได้แก่ การสนับสนุนการจัดตั้งสถานศึกษาเอกชน การสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเอกชนและการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จากมาตรการดังกล่าว คณะรัฐมนตรี โดยนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี จึงมีมติเห็นชอบในหลักการ โครงการจัดตั้ง “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” โดยมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัยเริ่มให้นักเรียน นักศึกษากู้ยืมได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมาโดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่ผู้ที่มีมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีส่วนสำคัญในการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน และเป็นการสนองต่อนโยบายการกระจายรายได้ สนับสนุนการพัฒนากระบวนการศึกษาทางด้านอุปสงค์ โดยเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน โดยได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491

โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงการคลังดำเนินการในลักษณะเงินทอนหมุนเวียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้เริ่มมีผลบังคับใช้ ซึ่งทำให กยศ. มีฐานะกลายเป็นองค์กรของรัฐบาลในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งดำเนินการให้นักเรียน/ นักศึกษากู้ยืมเพื่อการศึกษา บนพื้นฐานหลักการดังนี้

เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ซึ่งด้วยโอกาสทางการศึกษา อันจะมีส่วนสำคัญในการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน และ เป็นการสนองต่อนโยบายการกระจายรายได้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาาระบบการศึกษาทาง ด้าน อุปสงค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน สิ่งที่เป็นประ โยชน์ทำให้ผู้รับเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้รับคือ

1. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้รับการศึกษาสูงขึ้น
2. ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว โดยจะได้รับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตลอดระยะเวลาการศึกษา

3. สร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพแก่เยาวชนไทยเมื่อสำเร็จการศึกษาเพื่อ สร้างฐานอนาคตและยกระดับความเป็น อยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้นได้ ทั้งใน ปัจจุบัน และอนาคต
4. สร้างความภูมิใจแก่ สมาชิก ของ ครอบครัว เมื่อ ลูกหลาน สำเร็จ การศึกษาพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติเพื่อพัฒนาชาติต่อไป พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พุทธศักราช 2491 (ราชกิจจานุเบกษา, 2491, หน้า 4)

ภายหลัง เมื่อรัฐเห็นความสำคัญของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มากขึ้น จึงได้ออกพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาให้นักเรียน/ นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (สายสามัญและอาชีวะ) จนถึงระดับปริญญาตรีผู้ที่ขอกู้ยืมจาก กยศ. ได้จะต้องเป็น ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งต่อมาได้มีการกำหนดว่าหมายถึงมีรายได้อ่อนกว่าครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี (ยกเว้นผู้ขอกู้ยืมรายเก่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ย้อนหลัง ไป จะต้องมียรายได้ ต่อครอบครัวไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี) เป็นผู้ที่มีการเรียนดีผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผล ของสถาบันการศึกษามีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบประกาศสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ใน โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา และในปีการศึกษานี้ กยศ. จะปรับเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นกองทุน เงินให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ซึ่งดำเนินการปล่อยกู้เฉพาะนักศึกษา ในระดับอุดมศึกษา พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541 (ราชกิจจานุเบกษา, 2541, หน้า 4)

จากความเป็นมาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นับตั้งแต่เริ่มแรก ที่กล่าวมาข้างต้น จนถึงจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ ในอนาคต ทำให้โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรมได้ดำเนินงานตามนโยบายโครงการ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และในการปฏิบัตินั้นพบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น เช่น นักเรียนไม่ดำเนินการกู้ยืมเงินตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น ไม่ทราบว่าต้องต่อสัญญาทุก เทอม และต่อสัญญาช่วงไหน กรอกความประสงค์ขอกู้ผิด ทำให้เขียนสัญญาผิด ไม่ตรวจสอบ ข้อมูลค่าเล่าเรียนในสัญญาของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ในการเขียนสัญญา ทำให้มีปัญหาใน การไม่มีรายชื่อเข้าสอบ ฝากให้เพื่อน/ผู้อื่นยื่นกู้ให้ (โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม, 2558, หน้า 22)

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงนโยบายเกี่ยวกับกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติที่ผ่านมามีการบริหาร ดำเนินงานตามนโยบายโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อย่างไร และในการปฏิบัตินั้น พบปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้าง เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปสรุปหาแนวทางการพัฒนา ในด้านการปฏิบัตินำเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

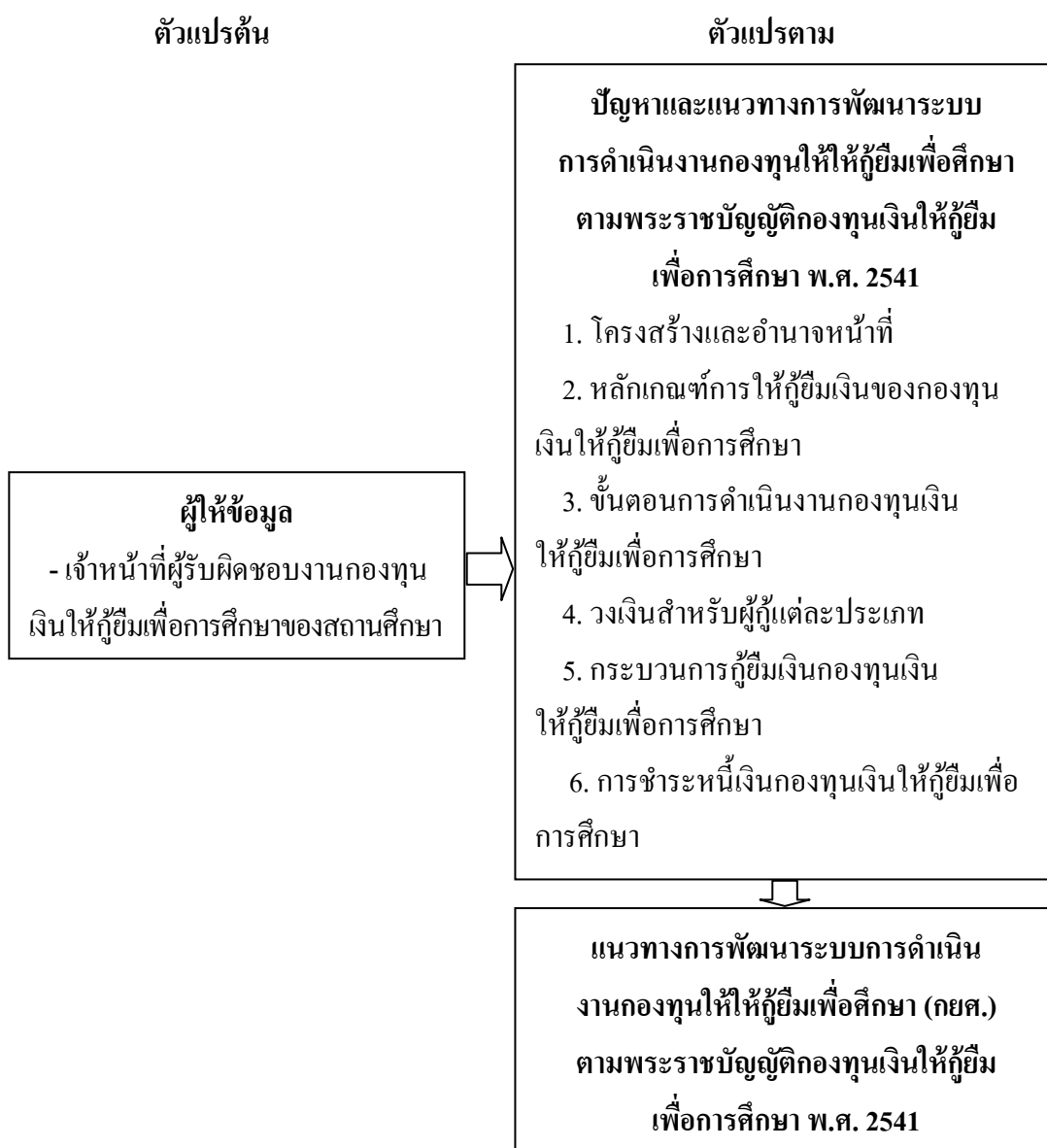
1. เพื่อศึกษาปัญหากระบวนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหากระบวนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีอะไรบ้าง
2. แนวทางการระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อศึกษา ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา 1) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ 2) หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 3) ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 4) วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท 5) กระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 6) การชำระหนี้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบปัญหาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ทราบแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
3. เพื่อนำปัญหาที่พบไปเป็นแนวทางการพัฒนาในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ปัญหาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา จำแนกเป็น 6 ด้าน พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541 (ราชกิจจานุเบกษา, 2541, หน้า 8-12) ดังนี้

- 1.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่
- 1.2 หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.3 ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.4 วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท
- 1.5 กระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.6 การชำระหนี้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

2. ผู้ให้ข้อมูล

2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพมีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 19 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ผู้ให้ข้อมูล

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม

หลักการทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา

- 3.2.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่
- 3.2.2 หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของ กยศ.
- 3.2.3 ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 3.2.4 วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท
- 3.2.5 กระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 3.2.6 การชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง ระบบการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา แก่ นักเรียนและนักศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาโดยมีองค์กรของรัฐ ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง
2. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ หมายถึง การกำหนดนโยบาย ระเบียบกฎเกณฑ์การกู้ยืม ตลอดจนจัดสรรงบประมาณเงินกู้ยืมและค่าใช้จ่ายในการบริหารให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการกยศ. ประกอบด้วยคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะกรรมการบัญชีจ่าย ที่สอง คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการกู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ
3. หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของ กยศ. หมายถึง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มี สิทธิกู้ยืม ขอบเขตวงเงินกู้ยืม รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้กู้ยืม
4. ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง การพิจารณาอนุมัติ เงินให้กู้ยืม
5. วงเงินกู้แต่ละประเภทของกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง เงินกู้ที่ผู้กู้มีสิทธิ ที่จะได้รับ คือ ค่าเล่าเรียน ค่าเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา และค่าครองชีพ
6. กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา หมายถึง ลำดับขั้นตอนการกู้ยืม และ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ยืมในระดับสถานศึกษา โดยอ้างอิงจากข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอน การกู้ยืมที่ระบุไว้ในเอกสารการปฏิบัติงาน กยศ. ในระดับสถานศึกษา และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน กยศ. ของสถานศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและ ระดับอุดมศึกษา
7. การชำระหนี้ หมายถึง ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ชำระเงินกู้ยืมคืน กยศ. หลังจากสำเร็จการศึกษา หรือเลิกศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือในกรณีที่ผู้กู้ยืมพ้นสภาพการเป็นนักเรียน/ นักศึกษาแล้วเป็น

เวลา 2 ปี หรือมีระยะปลอดหนี้ 2 ปีนับตั้งแต่เลิกกู้ยืมนั่นเอง หัวข้อนี้จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชำระหนี้คืน และมาตรการในการติดตามการชำระหนี้ของ กยศ.

8. ผู้ให้ข้อมูล คือ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ในเขตจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

9. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษา ในเขตจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

10. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานในระบบระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

11. แนวทางพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานในอนาคตเพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีประเด็นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
2. หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. วิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ประวัติโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม

โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม ก่อตั้งขึ้นโดย นายมังกร กุลวานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนระยองวิทยาคม ในขณะนั้นเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำสอนครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2537 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเป็นสาขาของ โรงเรียนระยองวิทยาคม กรมสามัญศึกษา ได้ประกาศจัดตั้งเป็นเอกเทศโดยใช้ชื่อโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2536 ได้รับความอนุเคราะห์ใช้ที่ดินจำนวน 31 ไร่ จากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ปัจจุบัน โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม มีเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่ บริเวณทั่วไปได้รับการตกแต่งสวยงามร่มรื่น เป็นที่พักผ่อนอ่านหนังสือของนักเรียนและมีอาคารเรียน 2 หลัง ได้รับความอนุเคราะห์การทำอาคารสีม่วงและอาคารสีส้มจากชุมชนซอยศิริ อาคารชั่วคราว 1 หลัง อาคารหอประชุม 1 หลัง ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 1 หลัง โรงฝึกงาน 1 หลัง อาคารหอประชุม 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 2 หลัง บ้านพักนักร้องโรง 2 หลัง บริเวณโรงเรียนยังประกอบด้วยสนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอล สนามเปตอง สวนสมุนไพร อุทยานไม้ในวรรณคดี ศาลาพักผ่อน หอพระพุทธรูป ลานเรียนรู้ ธรรมชาติชายคลอง เรือนพยาบาล ห้องเรียนรู้อ่าง ๆ และเรือนน้ำดื่ม

สรุปผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของสถานศึกษา สถานศึกษามีจุดแข็งในด้าน การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตลอดจนการส่งเสริมสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิต ให้แก่นักเรียน ด้วยวิธีการจัด โครงการ กิจกรรมที่หลากหลาย ตลอดจนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดและจัดกิจกรรมค่ายต่าง ๆ ให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงและกล้าแสดงออกมากขึ้น พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้แก่ชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการห้องสมุด และห้องคอมพิวเตอร์เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้จากการประเมินภายนอกศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 3 โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนี้

ด้านผู้เรียน

สถานศึกษาควรพัฒนาผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้สูงขึ้น โดยปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพจริง ให้คะแนนตามลำดับขั้นตอนของการทำงาน การสอน ช่อมเสริมควรดำเนินการระหว่างการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนนำบันทึกหลังสอนของครูมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกจากนี้ควรนำผลการสอบ O-NET และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา ไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมของสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และงานอาชีพและเทคโนโลยี ฝึกทักษะผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนและการวัดผลประเมินผล อยู่เสมอและสามารถทำแบบทดสอบประเภทคิดวิเคราะห์ได้อย่างดี

ด้านครู

ครูควรจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงบันทึกหลังการสอนและนำปัญหาวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรวิจัยและพัฒนาสื่อการสอน เพื่อพัฒนาสื่อการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรจัดระบบการบันทึกข้อมูลความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่จดบันทึกไว้ระหว่างครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารมีการรายงานผลต่อผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพ นอกจากนี้ ควรมีการส่งต่อข้อมูลไปยังครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาในระดับชั้นต่อไป เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

ด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารควรพัฒนากระบวนการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ โดยทบทวนการประเมินผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ตลอดจนนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขการวางแผนและการดำเนินงานให้สอดคล้องเป้าหมาย เพื่อประเมินความสำเร็จตามแผนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรเร่งปรับปรุงนักเรียนเป็นรายบุคคล และการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมผู้เรียน ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลระยะเวลาในการพัฒนาสถานศึกษาให้จัดการศึกษาได้มาตรฐานในภาพรวมตลอดปีการศึกษา

สรุปผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษา ควรพัฒนาผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้สูงขึ้น โดยปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพจริง ควรจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รายบุคคล และการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมผู้เรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลระยะเวลาในการพัฒนาสถานศึกษาให้จัดการศึกษาได้มาตรฐานต่อไป

หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติการเงินคลัง พุทธศักราช 2491

ทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้จัดตั้งขึ้น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 โดยได้จัดตั้งขึ้นตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ. 2491 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณประจำปีให้กับกระทรวงการคลัง มาดำเนินการในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน และในปี พ.ศ. 2541 รัฐสภาได้อนุมัติร่างพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2542 ต่อมาได้นำร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าฯ ต่อมาได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2541 เป็นผลให้พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ โดยกองทุนฯ มีฐานะเป็นองค์กร ของรัฐบาลในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โดยที่เป็นการสมควรจัดระบบการควบคุมเงินแผ่นดินว่า ด้วยเงินคลังให้รัดกุม

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ. 2491

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

บัญชีเงินคลังบัญชีที่ 1 หมายความว่า บัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการคลังมีไว้เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัตินี้

บัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 2 หมายความว่า บัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการคลังมีไว้เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัตินี้
 มติให้จ่ายเงินไปก่อน หมายความว่า มติของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้ตราขึ้นไว้เป็นพระราชบัญญัติอนุญาตให้รัฐบาลจ่ายเงินเพื่อกิจการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินั้นไปพลางก่อน จนกว่าจะได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณหรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม
 นิยาม มติให้จ่ายเงินไปก่อน เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2495

เงินยืมทรงรองราชการ หมายความว่า เงินซึ่งกระทรวงการคลังอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทรงรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายสอยปลีกย่อยประจำสำนักงานตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

เงินฝาก หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังรับฝากไว้และจ่ายคืนตามคำขอของผู้ฝากตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

เงินขายบิล หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังรับไว้ ณ ที่แห่งหนึ่งเพื่อโอนไปจ่าย ณ ที่อีกแห่งหนึ่งตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

ทุนหมุนเวียน หมายความว่า ทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการซึ่งอนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 13 บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาลไม่ว่าเป็นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินกู้ หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใด ๆ เลย

รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการใด ๆ หักรายจ่ายจากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ ในกรณีดังนี้

1. รายจ่ายที่หักนั้นเป็นรายจ่ายที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่ายได้
 2. รายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามระเบียบที่ได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง เพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่ายในการจัดให้ได้มาซึ่งเงินอันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล
 3. รายจ่ายที่ต้องจ่ายคืนให้แก่บุคคลใด ๆ เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล
- มาตรา 5 การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 ให้กระทำได้แต่เพื่อโอนเงินไปเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 2 เท่านั้น

มาตรา 6 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 12 การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 2 หรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้กระทำได้แต่เฉพาะตามที่บัญญัติไว้ใน

พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนเงิน
ในงบประมาณ มติให้จ่ายเงินไปก่อน หรือพระราชกำหนดที่ออกตามความในบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่จ่ายเงินตามมติให้จ่ายเงินไปก่อนหรือตามพระราชกำหนดให้ตั้งเงินรายจ่ายเพื่อ
ชดใช้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา 7 ในกรณีต่อไปนี้ ให้ส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 2 หรือคลังจังหวัด
หรือคลังอำเภอได้ก่อนที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่าย คือ

1. รายการจ่ายที่มีการอนุญาตให้จ่ายเงินได้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ แต่เงินที่ตั้งไว้มีจำนวนไม่พอจ่ายและเหตุการณ์เกิดขึ้นให้มีความจำเป็นต้อง
จ่ายโดยเร็ว

2. มีกฎหมายใด ๆ ที่กระทำให้อาจจ่ายเงิน เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ และมี
ความจำเป็นต้องจ่าย โดยเร็ว

3. มีข้อผูกพันกับรัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่กระทำให้อาจ
จ่ายเงิน และมีความจำเป็นต้องจ่ายโดยเร็ว

4. เพื่อซื้อคืนหรือไถ่ถอนพันธบัตรของรัฐบาลหรือตราสารเงินกู้ของกระทรวงการคลัง
หรือชำระหนี้ตามสัญญาที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ ทั้งนี้ ตามจำนวนที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

5. เพื่อซื้อเงินตราต่างประเทศ พันธบัตรของรัฐบาลต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ที่มั่นคง
ในต่างประเทศที่ไม่ใช่หุ้น ในสกุลเงินตราที่จะต้องชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ และใน
วงเงินไม่เกินจำนวนหนี้ที่ถึงกำหนดชำระในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ใน
การชำระหนี้เมื่อถึงกำหนด ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนด
ข้อบังคับเกี่ยวกับการซื้อเงินตราต่างประเทศ พันธบัตรของรัฐบาลต่างประเทศ และหลักทรัพย์ที่
มั่นคงในต่างประเทศที่ไม่ใช่หุ้นการนำเงินตราต่างประเทศฝากธนาคาร รวมทั้งวิธีปฏิบัติอื่นใดที่
เกี่ยวข้อง

การจ่ายเงินในห้ากรณีข้างต้นนี้ เมื่อได้จ่ายแล้วให้ตั้งเงินรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่า
ด้วยงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณหรือในกฎหมายว่าด้วยโอนงบประมาณ
รายจ่าย หรือในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปีต่อไป

มาตรา 8 เงินต่อไปนี้ ให้ส่งจ่ายจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 2 หรือคลังจังหวัดหรือคลัง
อำเภอได้ คือ

1. เงินยืมทรงพระราชการ
2. เงินฝาก

3. เงินขายบิล

4. เงินที่จำเป็นต้องจ่ายคืนภายในปีงบประมาณที่นำส่งแล้ว เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล

มาตรา 9 การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 ให้เป็นหน้าที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นผู้ส่งจ่ายได้

มาตรา 10 การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 2 ให้เป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ที่อธิบดีกรมธนารักษ์มอบหมายและเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยเฉพาะเพื่อการนี้ เป็นผู้ลงลายมือชื่อร่วมกันส่งจ่าย

มาตรา 11 การส่งจ่ายเงินจากคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และให้ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงการคลัง ถ้ามีเงินเหลือจ่ายให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 ตามวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 12 การจ่ายเงินเป็นทุนหรือเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ๆ ให้กระทำได้แต่โดยกฎหมาย

มาตรา 13 องค์การใด ๆ ของรัฐบาลที่ได้ตั้งขึ้นแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้หรือที่จะตั้งขึ้นใหม่ บรรดาที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียนนั้น ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำทุนหรือผลกำไรเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1

มาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรขยายขอบเขตการบริหารเงิน คงคลังให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยให้สามารถนำเงินคงคลังไปซื้อคืนหรือไถ่ถอนตราสารเงินกู้ หรือชำระหนี้ตามสัญญากู้ รวมทั้งการซื้อเงินตราต่างประเทศ หลักทรัพย์ที่มั่นคงในต่างประเทศหรือพันธบัตรของรัฐบาลต่างประเทศ ในสกุลเงินตราที่จะต้องชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ และในวงเงินไม่เกินจำนวนหนี้ที่ถึงกำหนดชำระในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ของรัฐบาล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2539 ในลักษณะเงินหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 โดยเริ่มดำเนินการให้กู้ยืมครั้งแรกในปีการศึกษา 2539 ต่อมารัฐบาล ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืม

เพื่อการศึกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลังพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

กองทุน หมายความว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

กรรมการ หมายความว่า กรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผู้จัดการ หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม หมายความว่า บุคคลซึ่งคณะกรรมการทำสัญญาจ้างให้ทำหน้าที่บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมตามมาตรา 37

นักเรียนหรือนักศึกษา หมายความว่า ผู้ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนสถานศึกษา หรือ สถาบันการศึกษาของทางราชการ หรือ โรงเรียนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือ โรงเรียน สถานศึกษา หรือ สถาบันการศึกษาที่กฎหมายจัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะ หรือ โรงเรียน สถานศึกษา หรือ สถาบันการศึกษาอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการตอบรับให้เข้าศึกษาใน โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาดังกล่าวด้วย

ผู้กู้ยืมเงิน หมายความว่า นักเรียน หรือนักศึกษาผู้กู้ยืมเงินจากกองทุน

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ ซึ่งได้จัดลำดับเป็นหมวดหมู่ดังต่อไปนี้

หมวด 1 การจัดตั้งกองทุน

มาตรา 5 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา

มาตรา 6 ให้กองทุนอยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ให้รัฐมนตรีดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสมทบกองทุนเป็นรายปีตามความจำเป็น

มาตรา 7 กองทุนมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม

มาตรา 5 วรรคสอง อำนาจ ดังกล่าวให้รวมถึง

1. ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
2. ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
3. ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา
4. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เก็บรักษาหลักฐานและเอกสารเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน
5. กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม

วัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา 8 กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

1. เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลหรือเงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ตามมาตรา 6 วรรคสอง

2. เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการดำเนินการของกองทุน
3. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน
4. ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
5. เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดนอกจาก (1) ถึง (4) ที่กองทุนได้รับไม่ว่าในกรณีใด

มาตรา 9 กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา 10 ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดอื่น ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะตั้งสำนักงานสาขา ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา 11 เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมตามพระราชบัญญัตินี้
2. เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของกองทุน
3. เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับ

การจัดกิจการของกองทุน

มาตรา 12 เงินของกองทุนอาจนำไปหาดอกผล โดยนำไปฝากไว้กับธนาคารที่เป็น รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินอื่นที่เป็นของรัฐ

มาตรา 13 กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณรายรับของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

หมวด 2 คณะกรรมการและการบริหารกองทุน

มาตรา 14 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง นายกสภาคสมทบสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแห่งประเทศไทย และนายกสภาคสมทบพันธ์การศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยในจำนวนนี้อย่างน้อยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเงิน หรือการบัญชี หรือกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้จัดการเป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีจำเป็น ประธานกรรมการจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งก็ได้

มาตรา 15 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วเมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 16 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 15 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. เป็นบุคคลล้มละลาย
4. เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
5. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา 17 การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกรองประธานกรรมการคนใด คนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการทั้งสองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ หน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 18 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย และควบคุมดูแลกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
2. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และจัดทำรายงานประจำปีเพื่อ เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ
3. ศึกษาวิเคราะห์และประเมินความต้องการการกู้ยืมเงินของนักเรียนหรือนักศึกษาทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต และเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสมทบกองทุน ตามมาตรา 6 วรรคสอง
4. พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อ โอนเข้าบัญชีจ่ายที่หนึ่ง บัญชีจ่ายที่สอง และบัญชีจ่าย ตามมาตรา 34
5. พิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับการดำเนินการและการบริหารงาน ของกองทุน
6. กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงินการพัสดุ การบัญชี การตรวจสอบ และสอบบัญชีภายใน และข้อบังคับอื่นที่จำเป็นในการดำเนินการและบริหารงาน ของกองทุน
7. กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงิน และการชำระคืนเงินกู้ยืม
8. ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุน
9. ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกองทุน และคุณค่า ของกองทุน
10. ดำเนินการคัดเลือกและทำสัญญาจ้างหรือมีมติเลือกจ้างผู้จัดการและผู้บริหารและจัด การเงินให้กู้ยืม

11. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

คณะกรรมการอาจมอบอำนาจของคณะกรรมการตาม (2)(3) (8)(9) และ (11) เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขให้ผู้จัดการหรือผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมหรือบุคคลอื่นใดเพื่อกระทำการแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา 19 ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของกองทุน แต่ประธานกรรมการจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำนิติกรรมรวมตลอดทั้งการดำเนินคดีหรือการบังคับคดีแทนก็ได้

มาตรา 20 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร

ในการประชุมของคณะอนุกรรมการ ถ้าประธานอนุกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้อนุกรรมการที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้นำมาตรา 17 วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมและการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมโดยอนุโลม

มาตรา 21 ให้กองทุนจ้างผู้จัดการคนหนึ่ง ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบงานธุรการของกองทุน
2. ติดต่อประสานงานระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม
3. ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเพื่อรายงานให้

คณะกรรมการทราบตามที่คณะกรรมการกำหนด

4. ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติของพนักงานและลูกจ้างของกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับ

5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือประธานกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

มาตรา 22 ผู้จัดการต้องเป็นผู้ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการจัดการทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
3. สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
4. ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

5. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 6. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
 7. ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวงกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
 8. ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษากรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
 9. ไม่เป็นผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือองค์กร อื่นใด
 10. ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุน ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม
 11. ไม่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ได้รับการจ้างเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ตามมาตรา 37 หรือในบริษัทอื่นใดที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว
- สัญญาจ้างผู้จัดการให้กำหนดคราวละสี่ปี แต่คณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ ให้ผู้จัดการได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทนหรือเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด
- มาตรา 23 วิธีการคัดเลือกผู้จัดการ และสัญญาจ้างผู้จัดการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ กำหนดในสัญญาจ้างให้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานของผู้จัดการไว้ด้วย
- มาตรา 24 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามสัญญาจ้าง ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ
1. ตาย
 2. ลาออก
 3. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22
 4. คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้าง
- มาตรา 25 ในการดำเนินการตามมาตรา 21 ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทน หรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
- มาตรา 26 เมื่อตำแหน่งผู้จัดการว่างลงและยังไม่มีกรจ้างผู้จัดการคนใหม่ หรือในกรณีที่ผู้จัดการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราวให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของกองทุนคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้จัดการให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้จัดการ
- มาตรา 27 เพื่อจัดระบบควบคุมเงินของกองทุน ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ดังต่อไปนี้
1. บัญชีรับ เพื่อรับเงินทั้งปวงของกองทุน

2. บัญชีจ่ายที่หนึ่ง เพื่อจ่ายเงินกู้ยืมแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงหรือส่วนราชการอื่นที่ไม่ใช่ทบวงมหาวิทยาลัย

3. บัญชีจ่ายที่สอง เพื่อจ่ายเงินกู้ยืมแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย

4. บัญชีจ่ายบริหารกองทุน เพื่อจ่ายเงินที่ใช้ในการดำเนินการของกองทุน

มาตรา 28 บรรดาเงินทั้งปวงที่กองทุนได้รับ ให้ส่งเข้าบัญชีรับตามกำหนดเวลา และตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักไว้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา 29 การส่งจ่ายเงินจากบัญชีรับให้เป็นอำนาจของประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมาย และให้กระทำได้แต่เฉพาะเพื่อโอนเข้าบัญชีจ่ายที่หนึ่ง บัญชีจ่ายที่สอง บัญชีจ่ายบริหารกองทุนและบัญชีจ่ายตามมาตรา 34

มาตรา 30 ให้มีคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ เลขาธิการคณะกรรมการศึกษาเอกชน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้จัดการเลขานุการคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองและบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นอนุกรรมการ ให้ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายคนหนึ่ง เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีจำเป็น ประธานอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งก็ได้

มาตรา 31 ให้คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 18

2. กำกับดูแลการให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวง หรือส่วนราชการอื่นที่ไม่ใช่ทบวงมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ และข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

3. กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบัญชีจ่ายที่หนึ่ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 32 ให้มีคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง ประกอบด้วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนจากโรงเรียน สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาที่ ทบวงมหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสี่คน ผู้แทนกรมบัญชีกลางผู้จัดการ เลขานุการคณะกรรมการ บัญชีจ่ายที่หนึ่ง และบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นอนุกรรมการ ให้ผู้ช่วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งปลัดทบวงมหาวิทยาลัยมอบหมายคนหนึ่ง เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ และผู้อำนวยการกองบริการการศึกษาสำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีจำเป็น ประธานอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีก คนหนึ่งก็ได้

มาตรา 33 ให้คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สองมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 18
2. กำกับดูแลการให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ

3. กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบัญชีจ่ายที่สอง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 34 ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีบัญชีจ่าย เพื่อจ่ายเงินกู้ยืม แก่นักเรียนหรือนักศึกษาเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรา 27 ได้ เมื่อคณะกรรมการกำหนดให้มี บัญชีจ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับ บัญชีจ่ายดังกล่าวโดยให้นำมาตรา 31 มาใช้บังคับ โดยอนุโลมในการแต่งตั้งคณะกรรมการตาม วรรคสอง ให้คำนึงถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องทำงานองเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา 30

มาตรา 35 การประชุมคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง หรือคณะกรรมการบัญชีจ่ายตามมาตรา 34 ให้นำมาตรา 20 วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ให้นำมาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา 30 และมาตรา 32 และอนุกรรมการซึ่งมิใช่อนุกรรมการโดยตำแหน่งหรือผู้แทนโดยตำแหน่งตามมาตรา 34 โดยอนุโลม

มาตรา 36 ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด 3 การจัดการเงินให้กู้ยืม

มาตรา 37 ให้คณะกรรมการจ้างบุคคลเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการคัดเลือก รวมตลอดทั้งคุณสมบัติของผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 38 นอกจากหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืมมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงนโยบาย ระเบียบวิธีการในการกู้ยืมเงิน
2. แนะนำ และอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนหรือนักศึกษา และสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกู้ยืมเงิน
3. เบิกจ่ายเงินกู้และดำเนินการจัดส่งเงินให้แก่ผู้กู้ยืม รวมตลอดทั้งเก็บรักษาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

4. แจ้งจำนวนหนี้และสถานะของหนี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

5. รับชำระหนี้เงินกู้ ติดตามทวงถาม และดำเนินคดีเพื่อบังคับชำระหนี้เงินกู้

6. จัดทำรายงานการดำเนินการให้กู้ยืมเงินเสนอต่อคณะกรรมการ

7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 39 สัญญาจ้างผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ให้มีอายุการจ้างตามที่ระบุไว้ในสัญญาจ้าง แต่ต้องไม่เกินคราวละสิบปี

ในกรณีที่ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมประสงค์จะต่ออายุสัญญาจ้างต้องแจ้งล่วงหน้า และทำความเข้าใจกับคณะกรรมการไม่น้อยกว่าสามปีก่อนสัญญาสิ้นอายุ เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้แจ้งหลังจากนั้น การต่ออายุสัญญาจ้างอาจทำได้ตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

มาตรา 40 ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมต้องปฏิบัติหน้าที่และตรวจสอบดูแลการให้กู้ยืมเงินให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา 41 ในกรณีที่ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมบริหาร หรือจัดการกองทุน หรือปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เสียหายแก่กองทุน คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ตามมาตรา 30 มาตรา 32 หรือมาตรา 34 แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแก้ไข หรือระงับการกระทำที่อาจเป็นการเสียหายนั้นได้ และผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมต้องดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมไม่ได้ดำเนินการแก้ไขหรือดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรคณะกรรมการมีอำนาจบอกเลิกสัญญาจ้างได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ไม่ว่าสัญญาจ้างจะกำหนดไว้เป็นประการอื่นหรือไม่ก็ตาม

มาตรา 42 ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมอาจบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดอายุสัญญาจ้างได้ แต่ไม่ว่ากรณีใดต้องแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าต่อประธานกรรมการไม่น้อยกว่าสามปี เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้แจ้งหลังจากนั้น

มาตรา 43 ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ต่อสัญญาจ้างหรือมีการบอกเลิกสัญญาจ้าง ตามมาตรา 41 หรือมาตรา 42 หรือมีกรณีจำเป็นอื่นใดคณะกรรมการอาจคัดเลือกและทำสัญญาจ้างบุคคลใดเป็นการชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมได้

หมวด 4 การให้กู้ยืมเงินและการชำระหนี้

มาตรา 44 ก่อนสิ้นปีการศึกษาของแต่ละปี ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีประกาศกำหนดขอบเขตการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาตลอดทั้งประเภทวิชา และโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาระดับชั้น การศึกษาและหลักสูตรที่จะให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประกาศตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วไป และให้ส่งให้โรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษามีสิทธิขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วย ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่ได้รับประกาศตามวรรคสองปิดประกาศและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องไว้ในที่ที่เห็นได้ทั่วไปในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาดังกล่าว

มาตรา 45 นักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งมีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากกองทุน ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีสัญชาติไทย
2. เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
3. มีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การกำหนดตาม (2) และ (3) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อนจึงจะมีผลใช้บังคับ

มาตรา 46 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดประสงค์จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ให้ยื่นคำขอตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดต่อผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ณ โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่ตนกำลังศึกษาอยู่หรือที่ประสงค์จะเข้าศึกษา แล้วแต่กรณี

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งให้ยื่นได้ทุกวัน ในเวลาทำการของ โรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษานั้น ๆ

มาตรา 47 คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบหรือเป็นผู้แทน โรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาเป็นผู้อนุมัติการให้กู้ยืมเงินและลงนามในสัญญากู้ยืมเงินแทนคณะกรรมการก็ได้

การมอบอำนาจดังกล่าวจะทำการเป็นประกาศเป็นการทั่วไปหรือทำใบมอบอำนาจเป็นการเฉพาะรายก็ได้ และคณะกรรมการจะเพิกถอนการมอบอำนาจนั้นเมื่อใดก็ได้ แต่การเพิกถอนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อคำอนุมัติหรือสัญญาที่ผู้รับมอบอำนาจได้ทำไปแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา 48 สัญญากู้ยืมเงินให้ทำเป็นรายปีหรือระยะเวลาที่สั้นหรือยาวกว่านั้นตามที่คณะกรรมการกำหนดในการทำสัญญากู้ยืมเงิน คณะกรรมการจะกำหนดให้มีผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ด้วยก็ได้ แต่จะกำหนดจนเป็นอุปสรรคต่อผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในอันที่จะกู้ยืมเงินไม่ได้

มาตรา 49 บรรดาเงินที่กู้ยืมเพื่อจ่ายให้แก่โรงเรียน สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา ให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเบิกจ่ายให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษานั้นโดยตรง และให้ถือว่าเงินที่จ่ายดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงินกู้ยืมเงินที่ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระคืน

มาตรา 50 ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดจากเงินที่กู้ยืมในระหว่างที่ผู้กู้ยืมเงินยังศึกษาอยู่

มาตรา 51 ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่ผู้กู้ยืมเงินศึกษาอยู่แจ้งผลการศึกษาให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบทุกสิ้นปีการศึกษา และเมื่อผู้กู้ยืมเงินพ้นสภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้แจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นสภาพดังกล่าว

ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่หรือการย้ายโรงเรียนสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา และการจบการศึกษาให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เปลี่ยนแปลงหรือจบการศึกษา

ในกรณีที่การย้ายโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษามีผลให้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือลดลง คณะกรรมการจะอนุมัติหรือสั่งให้เพิ่มหรือลดเงินกู้ยืมตามที่เห็นสมควรก็ได้

หมวด 5 การนำเงินส่งกองทุน

มาตรา 52 เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วเป็นเวลาสองปี ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมคืนให้กับกองทุนตามจำนวนระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการจะกำหนดไว้ในระเบียบให้เริ่มคิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดนับแต่เวลาใดภายหลังจากที่จบการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วก็ได้แต่อัตราดอกเบี้ย หรือประโยชน์อื่นใดที่คิดต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหนึ่งปีของธนาคารออมสิน และห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยทบต้น

ในกรณีที่เจ้าหนี้เห็นสมควร คณะกรรมการจะผ่อนผันให้ผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้ตามระยะเวลาที่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือชะลอการชำระหนี้เป็นการชั่วคราวหรือลดหย่อนหนี้ให้ตาม que ผู้กู้ยืมเงินร้องขอเป็นราย ๆ หรือเป็นการทั่วไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้คืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งและไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันตามวรรคสาม คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้กู้ยืมเงินต้องเสียเงินเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละ 1.5 ต่อเดือนก็ได้

มาตรา 53 เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานที่ใด ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งที่อยู่และสถานที่ทำงานนั้นพร้อมทั้งจำนวนเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันเริ่มทำงานให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมที่จะติดตามและประสานกับผู้กู้ยืมเงินเพื่อการชำระเงินที่กู้ยืมคืน ในกรณีนี้จะขอความร่วมมือจากนายจ้างให้ช่วยหักเงินเดือนหรือค่าจ้างและนำส่งผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมด้วยก็ได้ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนงานหรือสถานที่ทำงาน หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเงินเดือนหรือ ค่าจ้าง ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในสามสิบวัน

มาตรา 54 ผู้กู้ยืมเงินจะชำระเงินที่กู้ยืมคืนก่อนกำหนดเวลาตามมาตรา 52 หรือบอกเลิกสัญญากู้ยืมเงินเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบ และในกรณีบอกเลิกสัญญากู้ยืมเงินให้ส่งเงินกู้ยืมที่ได้รับไปแล้วคืนภายในสามสิบวัน หรือภายในกำหนดเวลาที่ทำความตกลงกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 55 ในกรณีดังต่อไปนี้ กองทุนอาจบอกเลิกสัญญากู้ยืมเงินและเรียกเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ยืมเงินได้รับไปแล้วคืนทั้งหมดได้

1. เมื่อปรากฏในภายหลังว่าผู้กู้ยืมเงินไม่มีสิทธิกู้ยืมเงิน หรือได้มีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ
2. ผู้กู้ยืมเงิน ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับกองทุน

มาตรา 56 ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินถึงแก่ความตาย ให้หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินเป็นอันระงับไป
 ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถประกอบการทำงานได้ ให้คณะกรรมการมี
 อำนาจพิจารณาระงับการเรียกให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินได้

หมวด 6 การเงินและการบัญชี

มาตรา 57 ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงผลการดำเนินการต่อรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส
 ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

มาตรา 58 ให้กองทุนจัดทำงบการเงิน ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน
 นับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ปีบัญชีของกองทุนให้ถือตามปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน แล้วทำรายงานผลการสอบ
 บัญชีเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้กองทุนโฆษณารายงานประจำปีที่ผ่านมา โดยแสดงงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่า
 ถูกต้องแล้ว รวมทั้งรายงานสรุปผลงานในปีที่ล่วงมาในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 59 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบรับรองบัญชี
 และการเงินทุกประเภทของกองทุน

บทเฉพาะกาล

มาตรา 60 เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้โอนเงินงบประมาณ ทรัพย์สิน
 สิทธิหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง
 ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2539
 ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันมี
 ความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทาง
 เศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อสนองตอบความจำเป็นดังกล่าว
 จึงสมควรเร่งรัดพัฒนาทางการศึกษา โดยการหาทางแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาใน
 สังคมด้วยการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ที่มาจาก
 ครอบครัวที่มีรายได้น้อย อันจะมีส่วนสำคัญในการช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น
 และด้วยการสนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษาทางด้านอุปสงค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถใน
 การบริการค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน เพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว
 จำเป็นต้องจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อศึกษา ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาดังต่อไปนี้ 1) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ 2) หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงิน 3) ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 4) วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท 5) กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา 6. การชำระหนี้

1. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โครงสร้างของกยศ. ประกอบด้วยคณะกรรมการและหน่วยงานต่าง ๆ โครงสร้างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คณะกรรมการกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่ 1 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ประธาน) คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่ 2 เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ประธาน) ผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สถานศึกษา สถานศึกษา ผู้บริหาร

คณะกรรมการ กยศ. มีหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบาย ระเบียบกฎเกณฑ์การกู้ยืม ตลอดจนจัดสรรงบประมาณเงินกู้ยืมและค่าใช้จ่ายในการบริหารให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ กยศ. ประกอบด้วยคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการกู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองมีหน้าที่กำกับดูแลการกู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยเกือบทั้งหมดเป็นการกู้ยืมของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา 2 โดยมีผู้จัดการ กยศ. ให้การสนับสนุนการดำเนินการของคณะ อนุกรรมการทั้งสองชุด โครงสร้างรองลงมาจากคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและบัญชีจ่ายที่สอง ได้แก่ สถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุมัติเงินกู้ยืมแก่นักเรียน/ นักศึกษาภายใต้การกำกับดูแลจากคณะอนุกรรมการต้นสังกัด นอกจากนี้ กยศ. ได้จ้างผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ซึ่งได้แก่ บมจ. ธนาคารกรุงไทย ให้ทำหน้าที่ในการเบิกจ่ายและรับชำระหนี้ของผู้กู้เมื่อครบกำหนด ตลอดจนทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ กยศ. ให้แก่นักเรียน/ นักศึกษาด้วย คณะกรรมการกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่ 1 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ประธาน) คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่ 2 เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ประธาน) ผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สถานศึกษา สถานศึกษา ผู้บริหารและจัดการ เงินให้กู้ยืม

สรุป โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ หมายถึง การกำหนดนโยบาย ระเบียบกฎเกณฑ์ การกู้ยืม ตลอดจนจัดสรรงบประมาณเงินกู้ยืมและค่าใช้จ่ายในการบริหารให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ กยศ. ประกอบด้วยคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการกู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ

2. หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของ กยศ.

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมขอเบ็ดเตล็ดเงินกู้ยืม รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้กู้ยืม คุณสมบัติของผู้กู้ยืม นักเรียน/ นักศึกษา ผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินจาก กยศ. จะต้องมีความสอดคล้องดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี 3 ในกรณีที่ผู้ขอกู้ยืมมีรายได้ รายได้ต่อครอบครัวจะพิจารณาจากรายได้ของผู้ขอกู้ยืม รวมกับรายได้ของบิดาและมารดา ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ใช่บิดามารดา จะพิจารณารายได้ของผู้ปกครองแทน และหากผู้ขอกู้ยืมได้สมรสแล้ว จะพิจารณารายได้ของผู้กู้ยืมรวมกับรายได้ของคู่สมรส
2. เป็นผู้ที่มีการเรียนดีหรือผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบันการศึกษา
3. เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีไม่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาขั้นร้ายแรง หรือไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย
4. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดการควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอื่น ๆ รัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการอื่น ๆ
5. ไม่เคยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใด ๆ มาก่อน
6. ไม่เป็นผู้ที่ทำงานประจำในระหว่างศึกษา
7. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
8. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
9. ต้องมีอายุในขณะที่ขอกู้ โดยเมื่อนับรวมกับระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี และระยะเวลาผ่อนชำระอีก 15 ปีแล้วต้องไม่เกิน 60 ปี

สรุป หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของ กยศ. หมายถึง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม ขอเบ็ดเตล็ดเงินกู้ยืม รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้กู้ยืม

3. ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับผิดชอบการจัดตั้งงบประมาณประจำปีสมทบให้กองทุน และเมื่อรัฐบาลโดยสำนักงบประมาณ โอนงบประมาณให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แล้วคณะกรรมการกองทุนฯ จะดำเนินการจัดสรรเงินให้กับคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ) และคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง (ทบวงมหาวิทยาลัย)

สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) แจ้งหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขอบเขต ระเบียบการกู้ยืมให้กระทรวงศึกษาธิการ (อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง) และทบวงมหาวิทยาลัย (อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง) เพื่อให้หน่วยงานทั้งสองแจ้งให้สถานศึกษาประกาศให้ผู้จะกู้ยืมทราบต่อไป

สถานศึกษาปิดประกาศหลักเกณฑ์คุณสมบัติ ขอบเขตของผู้กู้ยืม ระเบียบการให้กู้ยืมให้นักเรียน/ นักศึกษาทราบ พร้อมประกาศรับสมัคร โดยให้นักเรียน นักศึกษา ติดต่อขอแบบคำขอกู้ได้ที่สถานศึกษาที่นักเรียนนักศึกษาประสงค์จะศึกษาต่อ

นักเรียน/ นักศึกษา ผู้ขอกู้ยื่นแบบคำขอกู้พร้อมแนบเอกสาร/ หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ สถานศึกษาที่ศึกษาอยู่

คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินฯ ประจำสถานศึกษาตรวจสอบเอกสาร และพิจารณาคุณสมบัติของ ผู้ขอกู้ โดยการสัมภาษณ์หรือตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อเป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด ก็พิจารณาอนุมัติให้กู้ยืมได้

สรุป ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง การพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม

4. วงเงินให้กู้ยืมสำหรับผู้แต่ละประเภท

คณะกรรมการ กยศ. ได้กำหนดวงเงินให้กู้ยืมสูงสุดแก่นักเรียน/ นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับและสาขาต่าง ๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วงเงินให้กู้ยืมสูงสุดของกยศ. ตามระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติกองทุนให้กู้ยืมเงิน
เพื่อการศึกษา (กยศ.) พ.ศ. 2541)

ระดับการศึกษา	วงเงินกู้ยืมสูงสุด (บาทต่อปี)
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	55,440
ปวช. หรือเทียบเท่า	62,500
ปวท/ ปวส. หรืออนุปริญญา หรือเทียบเท่า	70,240
ปริญญาตรีหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพและหลักสูตร วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	127,000
ปริญญาตรีหลักสูตรอื่น ๆ	100,000

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจ่ายเงินกู้ยืม

เมื่อผู้กู้ได้รับอนุมัติวงเงินกู้ยืมในแต่ละประเภทของค่าใช้จ่ายแล้ว เงินกู้จะถูกโอน
เข้าบัญชีของผู้กู้และบัญชีของสถานศึกษาตามประเภทของค่าใช้จ่าย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก) เงินกู้ยืมที่จ่ายเข้าบัญชีของสถานศึกษา ได้แก่

- ค่าเล่าเรียน ซึ่งหมายรวมถึง ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมการศึกษา
ที่จ่ายตามภาคหรือปีการศึกษาที่สถานศึกษาเรียกเก็บ

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สถานศึกษาเรียกเก็บนอกเหนือจาก
ค่าเล่าเรียน

- ค่าที่พักในกรณีที่ผู้กู้พักหอพักของสถานศึกษา

ข) เงินกู้ยืมที่จ่ายเข้าบัญชีของนักเรียน/ นักศึกษาผู้กู้ยืม ได้แก่

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากค่าเล่าเรียน

- ค่าที่พักในกรณีที่จัดหาหอพักเอง และค่าใช้จ่ายส่วนตัว

กยศ. ได้มอบหมายให้ธนาคารกรุงไทยเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ทั้งนี้
ธนาคารกรุงไทยจะ โอนเงินกู้ยืมในส่วนของค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สถาน
ศึกษาเรียกเก็บเข้าบัญชีของสถานศึกษาโดยตรง เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กุนำเงินที่กู้ยืมจากกยศ. ไปใช้ใน
จุดประสงค์อื่น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติอาจเกิดปัญหาในกรณีที่ได้มีการ โอนเงินค่าธรรมเนียม
ให้กับสถานศึกษาแล้ว แต่ผู้กู้เลิกศึกษากลางคัน และสถานศึกษาไม่ได้แจ้งต่อสำนักงานกยศ.
ทำให้ผู้กู้ต้องรับภาระชำระหนี้เงินกู้ในส่วน of ค่าเล่าเรียนทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ศึกษาในภาคเรียนนั้น

5. กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา

ส่วนนี้จะกล่าวถึงลำดับขั้นตอนการกู้ยืม และการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ยืมในระดับสถานศึกษา โดยอ้างอิงจากข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอนการกู้ยืมที่ระบุไว้ในเอกสารการปฏิบัติงาน กยศ. ในระดับสถานศึกษา และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน กยศ. ของสถานศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ยื่นใบคำขอกู้ นักเรียน/ นักศึกษา ยื่นใบคำขอกู้ที่สถานศึกษาที่ตนจะศึกษา
2. ใบแจ้งผลการอนุมัติ เมื่อสถานศึกษาพิจารณาอนุมัติสถานศึกษาจะส่งหนังสือแจ้งผลการอนุมัติให้นักเรียน/ นักศึกษาผู้ได้รับอนุมัติ
3. นักเรียน/ นักศึกษา เปิดบัญชี นักเรียน/ นักศึกษา เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ณ สาขาของธนาคาร โดยมีหลักฐานดังนี้
 - 3.1 หนังสือแจ้งผลการอนุมัติให้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 3.2 บัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน บัตรนักเรียน นักศึกษา การกรอกข้อมูลในใบขอเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ และใช้ชื่อผู้กู้ตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน เป็นชื่อบัญชีเท่านั้น (เปิดบัญชี เป็น 0 บาท) โดยไม่ต้องนำเงินมาเปิดบัญชี

กรณีต้องการใช้บัตร ATM ให้กรอกใบขอใช้บัตร ATM โดยนักเรียน/ นักศึกษา จะได้รับการยกเว้น ค่าธรรมเนียมแรกเข้า (เฉพาะบัตร ATM ใบที่ 1) สำหรับค่าธรรมเนียมรายปี ธนาคารจะเรียกเก็บเมื่อครบปี โดยให้นักเรียน/ นักศึกษา คงเหลือยอดเงินในบัญชีไว้ไม่ต่ำกว่า 100 บาท (สำหรับบัตรธรรมดา) รับสมุดคู่ฝาก นักเรียน/ นักศึกษา จะได้รับสมุดคู่ฝากเงินออมทรัพย์จากสาขาที่เปิดบัญชีทำสัญญากู้ยืมฯ-นักเรียน/ นักศึกษานำสำเนาภาพถ่ายสมุดคู่ฝากเงินออมทรัพย์ซึ่งประทับตรา “โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” สำเนาบัตรประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน ไปสถานศึกษาพร้อมกับบุคคลที่จะเป็นผู้ค้ำประกันเพื่อทำสัญญากู้ยืม (บิดา/ มารดา/ ผู้ปกครอง โดยชอบธรรม) นักเรียน/ นักศึกษาจะได้รับสัญญากู้ยืมฯ คู่ฉบับคืน 1 ฉบับ และสำเนา 1 ฉบับให้กับผู้ค้ำประกันธนาคารรับแบบสัญญา-ตรวจสัญญา/ บันทึกข้อมูล (ประมาณ 30 วัน) การเบิกเงิน นักเรียน/ นักศึกษา จะสามารถเบิกถอนในส่วนของ นักเรียน/ นักศึกษา เช่น ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพ ค่าหอพักเอกชน ในวันที่ 15 ของเดือน หลังจากได้ส่งสัญญาแล้วไม่เกิน 60 วัน

กรณีของผู้กู้ยืมรายใหม่และผู้กู้ยืมรายเก่าที่เคยกู้ยืมจากสถาบันการศึกษาอื่นมาก่อน จะต้องเริ่มขั้นตอนการขอกู้ยืมในวันเปิดภาคเรียนใหม่ โดยคณะกรรมการประจำสถาบันการศึกษา

จะพิจารณาเอกสารหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ขอกู้ ต่อจากนั้น จะคัดเลือกผู้มีสิทธิกู้ยืมและพิจารณา กำหนดวงเงินกู้ยืมของผู้กู้แต่ละราย กระบวนการตั้งแต่การยื่นใบคำขอกู้จนกระทั่งถึงการเบิก จ่ายเงินในส่วนของผู้กู้อย่างใหม่และผู้กู้ต่อเนื่องแต่เปลี่ยนสถาบันการศึกษาโดยขั้นตอนทั้งหมดใช้ ระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือนหลังจากเปิดภาคการศึกษา

สรุป กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา หมายถึง ลำดับขั้นตอนการกู้ยืม และการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ยืมในระดับสถานศึกษา โดยอ้างอิงจากข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอน การกู้ยืมที่ระบุไว้ในเอกสารการปฏิบัติงาน กยศ. ในระดับสถานศึกษา และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน กยศ. ของสถานศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและ ระดับอุดมศึกษา

6. การชำระหนี้

ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ชำระเงินกู้ยืมคืน กยศ. หลังจากสำเร็จการศึกษาหรือเลิกศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือในกรณีที่ผู้กู้ยืมพ้นสภาพการเป็นนักเรียน/ นักศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือมีระยะเวลา ปลอดหนี้ 2 ปีนับตั้งแต่เลิกกู้ยืมนั่นเอง หัวข้อนี้จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชำระ หนี้คืน และมาตรการในการติดตามการชำระหนี้ของกยศ.

หลักเกณฑ์การชำระหนี้

1. ผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีแรกจะต้องชำระเงินต้นร้อยละ 1.5 ต่อปี ของวงเงินที่ กู้ยืมไปโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

2. ผู้กู้ยืมสามารถเลือกวิธีการผ่อนชำระเป็นรายปีหรือรายเดือน โดยมีระยะเวลาชำระ ตั้งแต่ 1 ปีเป็นต้น ไปแต่ไม่เกิน 15 ปี

3. ผู้กู้ยืมต้องชำระหนี้คืนก่อนวันครบกำหนดชำระหนี้ (วันที่ 5 กรกฎาคม ของทุกปี) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ยกเว้นในการชำระหนี้คืนงวดแรกซึ่งผู้กู้ยืมไม่ต้องชำระดอกเบี้ย หากผู้กู้ยืมผิดนัดโดยชำระหนี้ภายหลังวันครบกำหนด จะต้องเสียดอกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ของเงินต้นที่ต้องชำระงวดนั้น และหากค้างชำระเกิน 12 เดือน ผู้กู้ยืมจะต้องเสียดอกเบี้ยปรับร้อยละ 18 ต่อปี ของเงินต้นในงวดที่ค้างชำระทั้งหมด

4. หากชำระหนี้คืนก่อนกำหนดทั้งหมดหรือบางส่วน โดยชำระในช่วงระยะเวลา ปลอดหนี้ 2 ปี ผู้กู้ยืมไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

5. ผู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้คืนสามารถขอผ่อนผันการชำระหนี้ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้ที่สามารถขอผ่อนผันการชำระหนี้ ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีรายได้ ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 4,700 บาท ต่อเดือน และผู้ประสบภัยพิบัติจากธรรมชาติ สงครามและจลาจล ในกรณีขอผ่อนผันด้วย เหตุผลที่ยังไม่มีรายได้หรือประสบภัยพิบัติ ผู้กู้ยืมสามารถขอผ่อนผันได้คราวละไม่เกิน 6 เดือน

แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 2 ปี ส่วนในกรณีที่มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 4,700 บาท ผู้กู้ยืมจะสามารถขอผ่อนผันไม่ต้องชำระหนี้เต็มจำนวนได้ แต่ต้องผ่อนชำระไม่ต่ำกว่า 300 บาทต่อเดือนหรือ 2,400 บาท ต่อปี และต้องไม่น้อยกว่าดอกเบี้ยที่ต้องชำระจริง ทั้งนี้การขอผ่อนผันการชำระหนี้จะต้องมีเอกสารรับรองเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในแต่ละกรณีด้วย

6. ผู้ครบกำหนดชำระหนี้จะต้องชำระหนี้คืนตามอัตราส่วนขั้นต่ำของเงินต้นตามตารางที่ 1 โดยมีอัตราส่วนที่ต้องชำระที่ต่ำมากในช่วงปีแรกและค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจนเต็มจำนวนยอดหนี้ในปีที่ 15 ทั้งนี้ ผู้กู้สามารถชำระหนี้คืนมากกว่าที่กำหนดได้

สรุป การชำระหนี้ หมายถึง ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ชำระเงินกู้ยืมคืน กยศ. หลังจากสำเร็จการศึกษาหรือเลิกศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือในกรณีที่ผู้กู้ยืมพ้นสภาพการเป็นนักเรียน/นักศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือมีระยะปลอดหนี้ 2 ปีนับตั้งแต่เลิกกู้ยืมนั่นเอง หัวข้อนี้จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชำระหนี้คืน และมาตรการในการติดตามการชำระหนี้ของ กยศ.

การวิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์)

ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ

สุภาวศ์ จันทวานิช (2552, หน้า 45) คือ การแสวงหาความรู้โดยการพิจารณาปรากฏการณ์สังคมจากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในทุกมิติเพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์กับสภาพแวดล้อม วิธีการนี้จะสนใจข้อมูลด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความหมาย ค่านิยม หรืออุดมการณ์ของบุคคล นอกเหนือไปจากข้อมูลเชิงปริมาณ มักใช้เวลาในการศึกษาติดตามระยะยาว ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นวิธีการหลักในการเก็บข้อมูล และเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ศุภกิจ วงศ์วิวัฒน์นุกิจ (2550, หน้า 30) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) หมายถึง การวิจัยที่มุ่งทำความเข้าใจตีความ และให้ความหมายแก่ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ เจตคติ พฤติกรรม และวัฒนธรรมของมนุษย์ โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลหลายหลายวิธีในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต นักวิจัยอาจแฝงตัวเองเข้าไปคลุกคลีกับประชากรในชุมชนหรือท้องถิ่นที่ต้องการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูล ไม่เน้นการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นตัวเลข แต่ให้ความสำคัญกับการตีความและสังเคราะห์ข้อค้นพบบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เก็บได้และนำเสนอข้อค้นพบในรูปแบบการบรรยาย หรืออาจสร้างออกมาเป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายพฤติกรรมทางวัฒนธรรมของมนุษย์ หรือปรากฏการณ์ทางสังคมได้ หรือช่วยสร้างสมมติฐานเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยต่อไป ตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

เกียรติสุดา ศรีสุข (2552, หน้า 5) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการวิจัยที่มีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลักซึ่งอาจได้แก่ คุณลักษณะ พฤติกรรม สภาพการณ์ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น การวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ต้องอาศัยประสบการณ์ หรือความเชี่ยวชาญของผู้วิจัยในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างมาก ในการที่จะวิเคราะห์ให้ได้ความหมาย วิพากษ์วิจารณ์ข้อมูลที่รวบรวมได้อย่างถูกต้องละเอียดลึกซึ้ง

สุมิตร สุวรรณ (2552, หน้า 4) เป็นการแสวงหาความรู้โดยการพิจารณาปรากฏการณ์ สังคมจากสภาพแวดล้อมตามความจริงในทุกมิติ สนใจข้อมูลด้านความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมายหรือคุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมหรืออุดมการณ์ของบุคคล เน้นการเข้าไปสัมผัส ข้อมูลหรือปรากฏการณ์โดยตรง มักใช้เวลาในการศึกษาคิดตามระยะยาว ไม่เน้นการใช้สถิติตัวเลข ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์เป็นวิธีหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

อารีวรรณ อ่วมธานี (2552, หน้า 15) เป็นการวิจัยที่แสวงหาความจริงในสภาพที่เป็นอยู่ โดยธรรมชาติ (Naturalistic inquiry) ซึ่งเป็นการสอบสวนมองภาพรวมทุกมิติ ด้วยตัวผู้วิจัยเอง เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่สนใจกับสภาพแวดล้อมนั้น โดยให้ความสำคัญกับข้อมูล ที่เป็นความรู้สึกนึกคิด คุณค่าของมนุษย์ และความหมายที่มนุษย์ให้ต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ

สุภางค์ จันทวานิช (2553, หน้า 12-15) การวิจัยเชิงคุณภาพเกิดขึ้นเพื่อตอบสนอง ความต้องการของนักวิจัยที่มุ่งศึกษาปรากฏการณ์สังคมโดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของ ปรากฏการณ์สังคมที่ต่างจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ การวิจัยเชิงคุณภาพไม่ได้ปฏิเสธข้อมูล เชิงประจักษ์และวิธีการเชิงปริมาณที่นักปฏิบัตินิยมให้ความสำคัญ แต่เชื่อว่าวิธีอื่นนอกเหนือ ไปจากนั้นที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญยิ่งคือการเข้าใจความหมายของปรากฏการณ์สังคม เราอาจให้ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพได้ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ คือการแสวงหาความรู้โดยการพิจารณาปรากฏการณ์สังคมจาก สภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในทุกมิติเพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์กับสภาพแวดล้อม นั้นวิธีการนี้จะสนใจข้อมูลด้านความรู้สึกนึกคิด ความหมาย ค่านิยมหรืออุดมการณ์ของบุคคล นอกเหนือไปจากข้อมูลเชิงปริมาณ มักใช้เวลานานในการศึกษาคิดตามระยะยาวใช้การสังเกตแบบมี ส่วนร่วมและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นวิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเน้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

จากความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถขยายความเป็นลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพได้ดังนี้

1. เน้นการมองปรากฏการณ์ให้เห็นภาพรวม โดยการมองจากหลายแง่มุม
2. เป็นการศึกษาติดตามระยะยาวและเจาะลึก
3. ศึกษาปรากฏการณ์ในสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ
4. คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัย
5. ใช้การพัฒนาและการวิเคราะห์แบบอุปนัย
6. เน้นปัจจัยหรือตัวแปรด้านความรู้สึกนึกคิด จิตใจ ความหมาย

สรุปได้ว่า วิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาพัฒนาการที่เป็นไปตามธรรมชาติ ค้นหาประเด็นปัญหาสังคม หรือปัญหาของมนุษย์เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์กับสภาพแวดล้อม มีการออกแบบการวิจัยที่ยืดหยุ่นได้ตัวนักวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการวิจัย ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง วิธีการในการเก็บข้อมูล เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ความหมายของการสัมภาษณ์

มลิวัลย์ ศิวคราม (2552, หน้า 9-10) กล่าวว่า การสัมภาษณ์ คือการคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งนิยมใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้สึก เป็นส่วนใหญ่ เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพ การปรับตัว เจตคติ ความสนใจ รวมทั้งคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านวิธีการปฏิบัติ การใช้การสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถในด้านความรู้ความคิดทางสติปัญญาที่สามารถใช้ได้ แต่ต้องระมัดระวังในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์มีหลายคน และใช้คำถามคนละชนิดคนละเรื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการเปรียบเทียบคะแนน

ประเภทของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ เป็น การสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมคำถามหรือแบบสัมภาษณ์ล่วงหน้าให้ครบ คลุมเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ต้องการทราบจากผู้ถูกสัมภาษณ์
2. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็น การสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์เตรียมแต่จุดมุ่งหมายไว้แล้วใช้วิธีการสนทนาซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้สัมภาษณ์ต้องพยายามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกว่ามีบรรยากาศที่เป็นกันเอง และอาจมีการป้อนคำถามนำบ้าง

หลักเกณฑ์ในการสัมภาษณ์

1. ผู้สัมภาษณ์ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าต้องการรู้สิ่งใดจากผู้ถูกสัมภาษณ์
2. ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมคำถามหรือคำถามที่เกี่ยวข้อไว้ล่วงหน้า

3. ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเอง โดยการยิ้มแย้มแจ่มใสแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์
4. ผู้สัมภาษณ์ควรรู้เรื่องที่ตนเองจะสัมภาษณ์เป็นอย่างดีเพื่อช่วยในการสรุปผล และช่วยในการตั้งคำถามเสริมระหว่างที่สัมภาษณ์
5. ต้องมีการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์อย่างรวดเร็วเพื่อไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์หวาดระแวง ขั้นตอนของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์มีขั้นตอนในการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเริ่มสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรคำนึงถึงเทคนิคที่สำคัญ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ผู้สัมภาษณ์จะต้องแนะนำตนเอง บอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งพยายามชี้แนะให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เห็นว่าเขามีส่วนสำคัญมากในการที่จะ ทำให้งานเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยสมบูรณ์ และจะต้องชี้แจงแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยว่า ข้อมูลครั้งนี้ถือเป็นความลับ และถ้าจะบันทึกเทปต้องแจ้งแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ทราบก่อนด้วย

- 1.2 พยายามสร้างบรรยากาศ และสัมพันธภาพที่ดีในการสัมภาษณ์ โดยใช้เวลาเล็กน้อยสนทนาเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์สนใจทั่ว ๆ ไปก่อน เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความคุ้นเคย มีความรู้สึกเป็นมิตร และไว้วางใจผู้สัมภาษณ์

2. ขั้นสัมภาษณ์เนื้อหา ผู้สัมภาษณ์ควรคำนึงถึงเทคนิค ดังต่อไปนี้

- 2.1 คำถามควรสั้นกะทัดรัด และปล่อยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดอย่างเสรีเพื่อที่เขาจะได้รู้ดีกว่าเขามีอิสระ ที่จะพูดตามที่เขาคิด

- 2.2 อย่าวิพากษ์วิจารณ์ หรือสั่งสอนผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลหรือมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับที่สังคมยอมรับ

- 2.3 อย่าใช้คำถามที่เป็นการชี้แนะคำตอบ

- 2.4 ในระหว่างสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรจะเร่งรัด หรือคาดคั้นคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์

- 2.5 ในกรณีที่ผู้สัมภาษณ์ยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจนหรือเป็นที่พอใจ ถ้ายังไม่คุ้นเคยกันนักอาจจะผ่านไปก่อน เมื่อจบการสัมภาษณ์แล้วค่อยย้อนกลับมาถามใหม่ โดยกล่าวในเชิงทบทวนคำถาม หรือทบทวนคำตอบแบบสุภาพ

3. ขั้นยุติการสัมภาษณ์ ควรกล่าวคำขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์

การจดบันทึกคำตอบในแบบสัมภาษณ์

การจดบันทึกคำตอบในการสัมภาษณ์ มีแนวปฏิบัติดังนี้

1. ต้องจดบันทึกทันทีหลังจากการสัมภาษณ์แล้ว เพื่อกันลืมหรือสับสน

2. รายละเอียดที่จะบันทึก ได้แก่ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ที่อยู่ วันที่สัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่สัมภาษณ์ คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อปัญหา ข้อสังเกตที่ได้ในขณะที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ สรุปข้อเสนอแนะและสรุปผลการสัมภาษณ์

3. ควรบันทึกแต่เนื้อหาสาระเท่านั้น ไม่ควรใส่ความคิดเห็นของผู้สัมภาษณ์เพราะอาจก่อให้เกิดความเอนเอียงได้

4. ถ้าไม่ได้คำตอบในการสัมภาษณ์ในคำถามใดผู้สัมภาษณ์ควรจะบันทึกเหตุผลไว้ด้วยการสัมภาษณ์ในการเรียนการสอน

ในการเรียนการสอนสามารถนำการสัมภาษณ์ไปใช้ได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ใช้ในการทดสอบ ในกรณีที่นักเรียนยังเขียนไม่เป็น ครูอาจนำข้อสอบมาถามให้นักเรียนตอบด้วยวาจา ก็ถือเป็นการสัมภาษณ์

2. ใช้ประกอบการสังเกต ถ้าครูใช้การสังเกตแล้วยังพบว่าได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ก็อาจจำเป็นต้องสัมภาษณ์เพิ่มเติม

3. ใช้แทนการสังเกต ในบางครั้งครูอาจไม่สามารถสังเกตนักเรียนได้ทั่วถึงทุกคน ก็อาจใช้วิธีการซักถามจากเพื่อนครูคนอื่น หรือบุคคลอื่นที่เชื่อถือได้ เพื่อนำข้อมูลมาตัดสิน

4. ใช้การสัมภาษณ์ซักถามนักเรียนโดยตรงเพื่อหาข้อเท็จจริง

การสัมภาษณ์ควรมีแบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย เพื่อจะได้ทำให้เกิดความสะดวกในการบันทึก

การใช้การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์มีลักษณะเหมือนการสอบปากเปล่า โดยใช้ประสาทสัมผัสเป็นสื่อ ซึ่งจะต้องระมัดระวัง ดังนี้

1. ผลของการสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สัมภาษณ์ วิธีการ และคำถามที่จะใช้ ผู้สัมภาษณ์จึงควรมีลักษณะดังนี้

1.1 มีการเตรียมตัวให้พร้อม คำพูด ท่าทาง ต้องเหมาะสมถูกกาลเทศะ

1.2 มีความคล่องแคล่วในการใช้คำถาม และการสรุปผล

1.3 มีการกระตุ้นเตือนในการใช้คำถามช่วยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถาม แต่ไม่ใช่

คำพูดแบบตีโวหารหรือเล่นสำนวน

1.4 พยายามถามเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์อยากตอบ และไม่ถามเชิงแนะคำตอบ

2. ผู้ถูกสัมภาษณ์จะให้ข้อเท็จจริงและรายละเอียดมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ

ความร่วมมือเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้สัมภาษณ์ควรปฏิบัติต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ดังนี้

- 2.1 สร้างความเป็นกันเองเพื่อไม่ให้รู้สึกอึดอัด มีอิสระในการตอบ
- 2.2 ให้ความสนใจ และความจริงใจ
- 2.3 ไม่ควรถามในเรื่องที่ทำให้เสียศักดิ์ศรีหรือเป็นจุดบกพร่องที่รุนแรงของผู้ถูก

สัมภาษณ์

3. ควรมีการติดต่อดำเนินการและแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า
4. พยายามอย่าให้มีอคติทางอารมณ์เกิดขึ้นกับผู้สัมภาษณ์หรือผู้ถูกสัมภาษณ์
5. ไม่ควรใช้เวลาสัมภาษณ์ติดต่อกันนานเกินไป

ข้อดีของการสัมภาษณ์

1. ใช้ได้กับคนทุกเพศ ทุกวัย แม้ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือเขียนไม่ได้ก็สามารถให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ได้

2. การสัมภาษณ์เป็นการสร้างความเป็นกันเองกับผู้สัมภาษณ์โดยตรง
3. ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถซักถามคำถามให้เข้าใจก่อนที่จะตอบได้
4. ข้อมูลที่ได้มีความเชื่อถือได้มากกว่าแบบสอบถาม
5. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและซักถามเมื่อไม่เข้าใจได้
6. ผู้สัมภาษณ์สามารถอ่านความรู้สึกนึกคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่าง ๆ ได้

ข้อเสียของการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับผู้สัมภาษณ์โดยตรงได้แก่คุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์ เช่น บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ใจหาย การตัดสินใจ เป็นต้น

2. อารมณ์ของผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ มีผลต่อความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

3. การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลาเพราะต้องสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล
4. ข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพอากาศ แสง เสียงรบกวน

เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกภพ ภูมรา (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้ได้รับสิทธิกู้ยืม และศึกษาสภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนฯ โดยศึกษาจากข้อมูล

ระดับทุติยภูมิ ปี พ.ศ. 2539-2552 ข้อมูลจากนิสิต/ นักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในจังหวัด เชียงใหม่ที่ได้รับสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนเงินฯ จำนวน 420 คน และจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 18 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่ากองทุนฯ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนิสิต/ นักศึกษาในภาพรวม ร้อยละ 89.36 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนคิดเป็นร้อยละ 89.12 และ ร้อยละ 84.09 ตามลำดับ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีสัดส่วนสูงกว่าระดับ ปวส. โดยคิดเป็น ร้อยละ 97.28 และ ร้อยละ 76.56 ผู้กู้ยืมมีความสามารถเพิ่มขึ้นในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่จ่ายให้สถานศึกษาโดย กรอ. เพิ่มความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่จ่ายให้สถานศึกษาในสัดส่วนสูงกว่า กยศ. การเพิ่มความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่จ่ายให้สถานศึกษาในสถาบันการศึกษารัฐ มีสัดส่วนสูงกว่า สถาบันการศึกษาของเอกชน การเพิ่มความสามารถของผู้กู้ในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ในส่วนค่าครองชีพในสถาบันการศึกษาของเอกชนมีสัดส่วนสูงกว่าในสถาบันการศึกษาของรัฐ ปัญหาที่พบมากที่สุดจากความคิดเห็นของนิสิต/ นักศึกษาคือด้านขั้นตอนการกู้ยืมซึ่งประเด็นปัญหาที่พบคือ มีขั้นตอนมากเกินไป/ ยุ่งยาก/ ล้าช้าและทำสัญญาบ่อยเกินไป โดยมีข้อเสนอแนะในด้านดังกล่าวว่าควรมีการลดขั้นตอนให้น้อยลงและมีการปรับปรุงระบบการทำงาน ในด้านขั้นตอนการกู้ยืมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พบปัญหาว่า กรอระยะเวลา การปฏิบัติที่กองทุนกำหนดยังไม่เหมาะสมส่งผลให้เกิดความยุ่งยากและล่าช้าในการดำเนินงาน โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับการกำหนดระยะเวลาการทำงานให้ยืดหยุ่นมากกว่านี้

สฤกัญญา ดันตระบัณฑิตย์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้กู้ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การวิจัยครั้งนี้มีจุดหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้กู้ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านระเบียบและหลักเกณฑ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการรับสมัครผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุนและด้านการทำสัญญาและสัญญา ค่าประกัน จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาคและอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 375 คนเป็นนักศึกษาชาย 141 คน และนักศึกษาหญิง 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ต่อกองทุน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบทีการกระจายความแปรปรวนแบบทางเดียวและการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) ผู้กู้ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความคิดเห็น

ด้วยต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระเบียบและหลักเกณฑ์ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการรับสมัครผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุน ด้านการทำ สัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำประกันผู้กู้มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 2) ผู้กู้ชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้กู้มีความคิดเห็นต่อกองทุนด้านระเบียบและหลักเกณฑ์ และด้านการรับสมัครผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการทำสัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำประกัน ผู้กู้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้กู้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผู้กู้ที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ผู้กู้ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 5) ผู้กู้ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน ระเบียบและหลัก เกณฑ์ และด้านการทำสัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำ ประกัน ผู้กู้มีความคิดเห็นต่อ กองทุนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการรับสมัครผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุน ผู้กู้มีความคิดเห็นต่อกองทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 6) ผู้กู้ที่ผู้ปกครองมีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่พบมากที่สุดจากความคิดเห็นของ นิสิต/ นักศึกษาคือด้านขั้นตอนการกู้ยืมซึ่งประเด็นปัญหาที่พบคือ มีขั้นตอนมากเกินไป/ ยุ่งยาก/ ล้าช้าและทำสัญญาบ่อยเกินไป โดยมีข้อเสนอแนะในด้านดังกล่าวว่าควรมีการลดขั้นตอนให้น้อยลง และมีการปรับปรุงระบบการทำงาน ในด้านขั้นตอนการกู้ยืมตามความความคิดเห็นของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่พบปัญหาว่า กรอบระยะเวลาการปฏิบัติที่กองทุนกำหนดยังไม่เหมาะสมส่งผลให้เกิด ความยุ่งยากและล่าช้าในการดำเนินงาน โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับการกำหนดระยะเวลาการทำงาน ให้ยืดหยุ่นมากกว่านี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้าง จากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากร คือ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้งหมด 19 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาละ 1 คน เป็นจำนวน 19 คน สัมภาษณ์ทุกคน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก โดยเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสัมภาษณ์ทุกคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความจริงที่เกิดขึ้น ดังนั้น เครื่องมือที่สำคัญที่สุด คือ ตัวผู้วิจัย ซึ่งจะต้องเตรียมตัวทั้งความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีการวิจัย เทคนิคการรวบรวมข้อมูล เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก การจดบันทึกภาคสนาม ทั้งนี้ผู้วิจัยจะต้องมีจรรยาบรรณของนักวิจัยพื้นฐานที่สำคัญด้วย โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เตรียมเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้าง
2. เครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัล ใช้บันทึกเสียงขณะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์
3. สมุดจดบันทึก ใช้สำหรับจดบันทึกข้อมูลที่จำเป็นนอกเหนือจากการบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541 ซึ่งกล่าวถึงหลักการทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา 1) ระบบการเงินเพื่อการศึกษา 2) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ 3) หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของ กยศ. 4) ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 5) วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท 6) กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษาและการชำระหนี้ จากการศึกษา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้หลักการที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541 คือ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกยศ. ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษาและการชำระหนี้
2. ผู้วิจัยเตรียมความรู้ในเรื่อง ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากตำรา และการขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัย อันจะนำไปสู่การศึกษาวิจัยที่ถูกต้องและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาให้มากที่สุด
3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ดังต่อไปนี้ แนวคำถามในการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาประเด็นคำถามจากการทบทวนวรรณกรรม หลักการที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างเป็นคำถามให้มีความครอบคลุมตามขอบเขตของการวิจัย อันเป็นสิ่งที่ต้องการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

4. ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยสร้างประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และความมุ่งหมายของการวิจัย โดยประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

4.1 ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหากระบวนการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษา แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ 1) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ 2) หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) 3) ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 4) วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท 5) กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา 6) การชำระหนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ปัญหากระบวนการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

4.1.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

4.1.2 หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.1.3 ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.1.4 วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท

4.1.5 กระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.1.6 การชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.2 ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ 1) โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ 2) หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) 3) ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 4) วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท 5) กระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา 6) การชำระหนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

4.2.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

4.2.2 หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

4.2.3 ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.2.4 วงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท

4.2.5 กระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.2.6 การชำระหนี้กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

5. ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้เพื่อพิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้อ่านแล้วมีความเข้าใจง่ายและชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัยและให้สอดคล้องกับ นิยามศัพท์เฉพาะการวิจัย จำนวน 3 ท่าน คือ

5.1 นายถาวร เขียนเสมอ	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม
5.2 นางสมาภรณ์ อุบลบาน	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม
5.3 ดร.ชัยพนธ์ รังงาม	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6. หลังจากที่ได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ตรวจสอบเนื้อหา และ ภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และความมุ่งหมายของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบ สัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมและเชื่อถือได้ มากที่สุด จึงใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ซึ่งวิธีดังกล่าว มีความสำคัญและจำเป็น โดย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตในการทำวิจัย จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไปยังเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย ตนเองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 คน

3. วิจัยได้ศึกษาตามวิธีการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดปัญหา หมายถึง การที่ผู้วิจัยกำหนดสิ่งที่จะศึกษา เกี่ยวกับปัญหาและ แนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัด ระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จาก การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำ

การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบ การดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปและข้อเสนอแนะ หมายถึง การสรุปสิ่งที่ได้จากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และข้อเสนอแนะ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ควรนำไปปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงทำ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสังเคราะห์และสรุปผล ซึ่งผู้วิจัยทำการรวบรวม ข้อมูลด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นการนำ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาตีความ และสรุปหาข้อเท็จจริง ดังนั้นการเขียนรายงาน ผลการวิจัย จึงเขียนสรุปเป็นภาพรวมทั้ง 19 คน ตั้งแต่ข้อมูล ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบ การดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในรูปแบบการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงาน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัญหาของระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา (กยศ.) ในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามประเด็นข้อคำถาม ทั้ง 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาของระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ด้านที่ 1 ปัญหาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง ปัญหาด้าน โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ระบบการดำเนินงาน กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ งานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

สถานศึกษาไม่มีบทบาท ไม่มีอำนาจหน้าที่ไปวิพากษ์ วิจารณ์ ในการวางโครงสร้าง เกี่ยวกับกองทุนให้กู้ยืม มีแต่รับนโยบายและต้องดำเนินการปฏิบัติตามคำสั่งของกองทุนให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา แต่ผู้ปฏิบัติคือ สถานศึกษา ต้องนำแผนที่ได้รับจากผู้บริหารสถานศึกษามาปฏิบัติตาม ขั้นตอนโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กำหนดอย่างเคร่งครัดและส่งคู่มือการปฏิบัติ ของสถานศึกษา ซึ่งผู้รับผิดชอบงานกองทุนให้กู้ยืมมีภาระงานค่อนข้างเยอะ ทั้งงานเอกสาร งานโรงเรียนสีขาว งานยาเสพติด ขั้นตอนการดำเนินงานของสถานศึกษายุ่งยาก หลายขั้นตอน ต้องประสานงานกับหลายฝ่าย ในระยะเวลาที่จำกัด ในส่วนอำนาจหน้าที่สถานศึกษารับผิดชอบ มากเกินไป

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“สถานศึกษาไม่มีบทบาท ไม่มีอำนาจหน้าที่ไปวิพากษ์วิจารณ์ ในการวางโครงสร้างเกี่ยวกับกองทุนให้กู้ยืม มีแต่รับนโยบายและต้องดำเนินการปฏิบัติตามคำสั่งของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แต่ผู้ปฏิบัติคือ สถานศึกษา” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์, 16 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 2 ปัญหาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่องปัญหาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยให้ที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนที่ประสงค์จะขอกู้และออกไปเยี่ยมบ้าน ด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่ชัด แต่ทางสถานศึกษากำหนดเกณฑ์ด้านผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.50 ขึ้นไป โดยทางสถานศึกษาเห็นว่าถ้าผู้กู้มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 จะมีแนวโน้มเรียนไม่จบ ถ้าปล่อยให้นักเรียนกู้ยืมเงินนักเรียนจะไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ การแสดงหลักฐานรายได้ของครอบครัวไม่ใช่บรรทัดฐานที่จะมาพิจารณาการกู้ยืมเงินกองทุน ซึ่งในบางครั้งผู้ที่มีรายได้ประจำ เช่น ข้าราชการ ก็มีรายจ่ายที่จะต้องรับผิดชอบ ซึ่งกองทุนพิจารณาเฉพาะรายรับโดยไม่ได้ดูที่รายจ่าย ซึ่งตรงกันข้ามกับครอบครัวที่ไม่มีรายรับที่ชัดเจน สามารถสร้างหลักฐานเท็จเพื่อมาประกอบการกู้ได้ และในบางครั้งก็ไม่ได้มีความจำเป็นจริง ๆ ทำให้นักเรียนซึ่งมีความจำเป็นเสียโอกาส การกำหนดคุณสมบัติผู้กู้ยืมของกองทุนไม่สัมพันธ์และครอบคลุมลักษณะของผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยตรง การตรวจสอบคุณสมบัติผู้มีสิทธิกู้ยืมไม่รัดกุม นักเรียนนำเงินไปใช้ไม่เหมาะสม ได้รับโอกาสในการกู้ยืมไม่เท่าเทียมกัน คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมมากเกินไป การกำหนดรายได้ของผู้ปกครองต่ำเกินไป คุณสมบัติไม่ครบทำให้กู้ไม่ได้ เกิดความล่าช้าของระบบและขั้นตอนการเตรียมเอกสารความยุ่งยากของขั้นตอน นักเรียนผู้กู้ยืมมีจำนวนมาก การสื่อสารประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง รายได้ของครอบครัวต่ำมากเกินไป 200,000 บาท/ปี ควรกำหนดให้สูงกว่านี้ ผลการเรียนของผู้กู้เดิมกำหนดไม่ต่ำกว่า 2.00 ปัจจุบันกำหนดต่ำกว่า 2.00 ได้ ซึ่งดูแล้วทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนให้ผลการเรียนสูงขึ้น เป็นเหตุให้นักเรียนไม่ตั้งใจ ไม่ใส่ใจในการเรียน เพราะเกรดเฉลี่ย 1.00 ขึ้นไปก็มีสิทธิกู้ได้ ควรอยู่บนพื้นฐานความจริงที่ว่านักเรียนควรเรียนดีและยากจน

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่ชัด แต่ทางสถานศึกษากำหนดเกณฑ์ด้านผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.50 ขึ้นไป โดยทางสถานศึกษาเห็นว่าถ้าผู้กู้มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 จะมีแนวโน้มเรียนไม่จบ ถ้าปล่อยให้ให้นักเรียนกู้ยืมเงินนักเรียนจะไม่สามารถชำระหนี้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 3 ปัญหาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง ปัญหาด้านการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

ฝ่ายบริหารรู้และเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานของกองทุน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ แต่ละสถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ แต่พอมีเรื่องที่ต้องปรึกษาเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่รับโทรศัพท์ ไม่โทรกลับใด ๆ ทั้งสิ้น เจ็บหายไปทำให้ขั้นตอนการดำเนินงานเกิดปัญหาตามมา นักเรียนมีปัญหาการเข้าระบบ และโดยส่วนมากเมื่อเข้าระบบได้ในครั้งแรกแล้ว เมื่อออกจากระบบ ก็จะไม่สามารถเข้าระบบในครั้งต่อไปได้ หรือ ลืมรหัสเข้าที่ได้กรอกไปในครั้งแรกมีขั้นตอนมากเกินไป ยุ่งยาก ลำบาก ทำสัญญาบ่อยเกินไป การแจ้งข่าวสารไม่ครอบคลุม ระบบค่านักเรียนบางคนไม่ถนัดการใช้อินเทอร์เน็ต การเข้าระบบ E-Student form มีขั้นตอนที่ซับซ้อน นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงระบบ และส่วนมากนักเรียนที่อยู่ต่างอำเภอไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถเข้าระบบได้ ต้องรอให้ครูผู้รับผิดชอบช่วยดำเนินการ ซึ่งนักเรียนที่มีสิทธิกู้มีจำนวนมาก ครูผู้รับผิดชอบมีคนเดียว การดำเนินการก็ล่าช้า ยิ่งถ้าสถานศึกษาห่างไกลไม่มีระบบอินเทอร์เน็ตนักเรียนก็เสียโอกาส สถานศึกษาไม่สามารถคัดเลือกผู้กู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์เพราะนักเรียนยื่นกู้เป็นจำนวนมาก หรือสถานศึกษาต้องการนักเรียนเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้การพิจารณาคัดเลือกไม่เป็นไปตามที่กำหนด ขั้นตอนการดำเนินงานยุ่งยาก ซับซ้อน สิ้นเปลืองเอกสาร มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขขั้นตอนตลอดทุกปีการศึกษา การประชาสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงไม่ทั่วถึง ระบบคัดกรองคุณสมบัติของผู้กู้ยังไม่รัดกุม การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอกู้ไม่ละเอียด ผู้ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืมไม่เป็นผู้ที่ขาดทุนทรัพย์จริง การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต้องปฏิบัติตามเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามที่ระบบ กยศ. กำหนด และระบบไม่มีความแน่นอน ปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่

ที่รับผิดชอบมีเพียง 1 คน จึงไม่สามารถรองรับ ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบงานกู้ยืมให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“การเข้าระบบ E-Student loan มีขั้นตอนที่ซับซ้อน นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงระบบ และส่วนมากนักเรียนที่อยู่ต่างอำเภอไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถเข้าระบบได้ ต้องรอให้ครูผู้รับผิดชอบช่วยดำเนินการ ซึ่งนักเรียนที่มีสิทธิกู้มีจำนวนมาก ครูผู้รับผิดชอบมีคนเดียว การดำเนินการก็ล่าช้า ยิ่งถ้าสถานศึกษาห่างไกลไม่มีระบบอินเทอร์เน็ตนักเรียนก็เสียโอกาส” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 4 ปัญหาด้านวงเงินของผู้กู้แต่ละประเภทของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง ปัญหาด้านวงเงินของผู้กู้แต่ละประเภทของสถานศึกษา คืออะไรนั้นจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า ค่าเล่าเรียน ได้รับจัดสรรโครงการเรียนฟรี 15 ปี ตามนโยบายของรัฐ ค่าเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา จัดสรรให้นักเรียนในจำนวนที่น้อยมาก ซึ่งไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และค่าครองชีพ เดือนละ 1,100 บาท ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่ด้านค่าเล่าเรียนซึ่งจริง ๆ แล้วควรให้กู้มาได้ เพราะนักเรียนต้องจ่ายค่าบำรุงการการศึกษา โดยส่วนมากแล้ว นักเรียนในสถานศึกษาเป็นเด็กต่างถิ่น ครอบครัวทำงานรับจ้าง ก็จะมีรายได้น้อยอยู่แล้ว ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน เด็กยากจนมีจำนวนมาก ค่าครองชีพสมควรจะปรับเพิ่มขึ้นตามสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน วงเงินกู้ในระดับมัธยมศึกษาน้อยเกินไป ค่าครองชีพไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ค่าเล่าเรียนหากเฉลี่ยให้แต่ละคนแล้วเป็นวงเงินที่น้อยมาก

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“นักเรียนในสถานศึกษาเป็นเด็กต่างถิ่น ครอบครัวทำงานรับจ้าง ก็จะมีรายได้น้อยอยู่แล้ว ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน เด็กยากจนมีจำนวนมาก ค่าครองชีพสมควรจะปรับเพิ่มขึ้นตามสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 5 ปัญหาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง ปัญหาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินของสถานศึกษา คืออะไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

การประชาสัมพันธ์ผู้กู้รายใหม่ในการรับสมัคร การดำเนินการทุกขั้นตอนในระบบ ขาดการดำเนินการทั้งของผู้กู้ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกองทุน การจัดแยก จัดเก็บข้อมูลทั้งผู้กู้

รายเก่าและผู้กู้รายใหม่ นักเรียนไม่ดำเนินการกู้ยืมเงินตามระยะเวลาที่กองทุนกำหนด เช่น ไม่ทราบที่ต้องต่อสัญญาทุกเทอม และต่อสัญญาช่วงไหน กรอกความประสงค์ขอกู้ในระบบ ผิดความประสงค์ขอกู้ ดังนี้

- ค่าเล่าเรียน = นักเรียน ม.ปลาย ไม่ต้องระบุ
- ค่าครองชีพ = ค่าใช้จ่ายของนักเรียน เดือนละ 1,100 บาท (เงินจะโอนเข้าบัญชีของนักเรียนโดยตรง)

กระบวนการซับซ้อนยุ่งยาก การประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุม นักเรียนรีบร้อนในการเขียนสัญญา ทำให้เขียนสัญญาผิด เขียนด้วยอ ใช้ใช้น้ำยาลบคำผิด ปากกาหมึกซึม และปากกาหมึกสีดำ ซึ่งผิดพลาดและต้องทำเอกสารใหม่ ไม่ตรวจสอบข้อมูลในสัญญาของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ในการเขียนสัญญา ทำให้มีปัญหา กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วน มีปัญหาด้านผู้ค้ำประกัน เนื่องจากเป็นนักเรียนต่างถิ่นมีการเคลื่อนย้ายตลอดเวลาทำให้ไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้ ขาดการปฐมนิเทศจากเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามาให้ข้อมูลที่ชัดเจนในด้านนี้ ซึ่งเจ้าหน้าที่แต่ละสถานศึกษาที่รับผิดชอบสามารถให้คำปรึกษาได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น การดำเนินงานด้านเอกสารต่างๆยุ่งยาก มากขึ้นตอน ขึ้นตอนต่างๆในระบบ E- Studentloan มีขั้นตอนที่ยากเกินความจำเป็นและเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ต้องเสียเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะงานนี้มากขึ้นไป Website กยศ. “ล่ม” บ่อยมาก ทำให้มีปัญหาในการเข้าระบบเพื่อยืนยันสิทธิ์ในการกู้ต่อเนื่อง และมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ กยศ. ภายในสถานศึกษาบ่อย ทำให้ไม่มีความต่อเนื่องในการดำเนินงานเท่าที่ควร

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“นักเรียนรีบร้อนในการเขียนสัญญา ทำให้เขียนสัญญาผิด เขียนด้วยอ ใช้ใช้น้ำยาลบคำผิด ปากกาหมึกซึม และปากกาหมึกสีดำ ซึ่งผิดพลาดและต้องทำเอกสารใหม่ ไม่ตรวจสอบข้อมูลในสัญญาของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ในการเขียนสัญญา ทำให้มีปัญหา” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 6 ปัญหาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง ปัญหาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา คืออะไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

สถานศึกษาไม่ควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนนี้ แต่ก็พบเอกสารติดตามทางหนี้มายังสถานศึกษาอยู่บ่อยครั้ง นักเรียนเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา การชำระหนี้ยังไม่มีการชำระหนี้

ของผู้กู้ แต่ถ้าระดับอุดมศึกษา ก็คือผู้กู้ไม่ชำระหนี้เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ เปลี่ยนแปลงที่อยู่ เบอร์ โทรติดต่อ โดยไม่แจ้งให้ธนาคารหรือกองทุนทราบ นักเรียนมีการชำระหนี้ น้อย ทางกองทุนให้ ทางโรงเรียนเป็นฝ่ายดำเนินการติดตาม ซึ่งระยะเวลาที่นักเรียนจบการศึกษาจากสถานศึกษาไปเป็น ระยะเวลาานาน ทางสถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้ผู้กู้มาชำระหนี้ให้ได้ การว่างงาน หรือ เงินเดือนไม่พอชำระหนี้ การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ไม่ทราบ หรือไม่เข้าใจข้อมูล กำหนด บทลงโทษไม่ชัดเจน ระยะเวลาในการชำระหนี้สั้นเกินไป ผู้กู้ไม่จ่ายเงินตามกำหนด ดอกเบี้ยสูง และเมื่อนักเรียนเรียนจบ ทำงานขาดการติดต่อเป็นเวลานาน ผู้กู้ไม่รายงานสถานภาพในระบบ การค้างชำระหนี้เงินกู้ยืมของผู้กู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้คืนนั้น มีสาเหตุที่หลากหลาย เช่น ไม่มี งานทำ เงินเดือนน้อยและมีภาระครอบครัว บางคนแต่งงาน มีลูกที่ต้องรับภาระ ไม่มีความรับผิดชอบ รุนที่บอกต่อว่าไม่ต้องใช้คืนก็ได้ เห็นตัวอย่างจากรุ่นพี่ที่ไม่จ่ายคืน ก็ไม่เป็นไร รวมทั้งไม่มี ความรู้สึกรู้ว่าต้องใช้คืน และเห็นว่า การทิ้งช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ โดยไม่มีการติดต่อกัน 2 ปี นั้น นานเกินไปทำให้ผู้กู้ลืมว่าตนเองมีภาระหนี้เงินกู้

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวมาว่า

“สถานศึกษาไม่ควรมีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้ แต่ก็พบเอกสารติดตามทางหนี้ มายังสถานศึกษาอยู่บ่อยครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โดยนำเสนอตามประเด็นข้อคำถามทั้ง 6 ด้าน ต่อไปนี้

ด้านที่ 1 แนวทางการพัฒนาระบบด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถามเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

สถานศึกษาดำเนินการตามระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีการนำแผนนโยบายของโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มาให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สถานศึกษาได้ดำเนินนโยบายตามที่รัฐบาลกำหนดมาปฏิบัติตามและต้องมีการวางแผนให้ดีขึ้นเรื่องขั้นตอนการรับสมัครและการพิจารณาของผู้ขอกู้ยืมเงิน เพื่อให้แผนนโยบายที่ได้รับมาไปปฏิบัติได้อย่างประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการวางแผนไว้และให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้นำไปบริหารดำเนินการต่อไป ทางสถานศึกษายึดตามหลักเกณฑ์ที่กองทุนแจ้งมาที่สถานศึกษาและมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติรับผิดชอบนำไปปฏิบัติ

อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กองทุนกำหนด มีการตรวจสอบคุณสมบัติและคัดกรองจากครูที่ปรึกษา ก่อนในเบื้องต้น และมีคณะกรรมการแต่ละระดับชั้นตรวจสอบคัดเลือกแล้วนำข้อมูลให้คณะกรรมการดำเนินงานกลั่นกรองและคัดเลือกและสถานศึกษาปฏิบัติงาน โดยยึดประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก ดังนั้น สถานศึกษาควรมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้าง หรือสามารถที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางรูปแบบของระบบให้ชัดเจน เนื่องจากผู้ปฏิบัติ คือ สถานศึกษา

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“สถานศึกษาควรมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้าง หรือสามารถที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางรูปแบบของระบบให้ชัดเจน เนื่องจากผู้ปฏิบัติ คือ สถานศึกษา” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์, 16 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 2 แนวทางการพัฒนาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง แนวทางการพัฒนาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

ควรตรวจสอบคุณสมบัติอย่างรัดกุม พิจารณารายได้ของผู้ปกครองและความประพฤติของนักเรียนเป็นหลัก ควรกำหนดรายได้ผู้ปกครองให้สูงกว่านี้ซึ่ง อาจให้มีการประสานงานขอหนังสือรับรองที่ออกโดย อบต. ซึ่ง อบต. จะมีรายละเอียดของรายได้จริงต่อปีของทุกครัวเรือนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของตน จากการเก็บข้อมูลสำมะโนประชากรซึ่งเป็นข้อมูลที่นำเชื่อถือ และ ถ้ามีบุตรเรียนอยู่ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป รายได้ครอบครัวรวมกันไม่เกิน 300,000 บาท โดยที่ปรับฐานการพิจารณารายได้ครอบครัว การพิจารณาเงินกู้ของผู้รายเก่าควรนำผลการเรียนสะสมในแต่ละปีการศึกษาของผู้กู้มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินในปีการศึกษาต่อไป การเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากเกณฑ์รายได้ ของครอบครัวไม่เกิน 200,000 บาท/ ต่อปี มาเป็นพิจารณาจากศักยภาพและความสามารถในการเรียนของผู้กู้ เพื่อให้ผู้กู้ยืมเงินมีความรับผิดชอบในการเรียนจนสำเร็จการศึกษา ตามระยะเวลาของหลักสูตร กองทุน ควรนำผลการเรียนสะสมในแต่ละปีการศึกษาของผู้กู้มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินในปีการศึกษาต่อไป สถานศึกษาต้องจัดหาทุนให้เปล่าแก่ผู้เรียนเป็นค่าเล่าเรียน ค่าครองชีพระหว่างเรียนควรเพิ่มวงเงินกู้และค่าครองชีพ ค่าครองชีพควรเพิ่มเป็นเดือนละ 2,000 บาทเป็นอย่างน้อยและปรับเพดานขอบเขตการให้กู้ยืมเงินค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สูงขึ้น

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“อาจให้มีการประสานงานขอหนังสือรับรองที่ออกโดย อบต. ซึ่ง อบต. จะมีรายละเอียดของรายได้จริงต่อปีของทุกครัวเรือนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของตน จากการเก็บข้อมูลสำมะโนประชากร ซึ่งเป็นข้อมูลที่นำเชื่อถือ และ ถ้ามีบุตรเรียนอยู่ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป รายได้ครอบครัวรวมกันไม่เกิน 300,000 บาท” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 3 แนวทางพัฒนาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่องแนวทางพัฒนาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

ควรมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการปฏิบัติ และลดระยะเวลาในการดำเนินงาน ควรมีการลดขั้นตอนให้น้อยลงปรับปรุงระบบการทำงานและระบบอินเทอร์เน็ต และอีกข้อเสนอแนะเพื่อให้ความล่าช้าลดลงคือข้อเสนอแนะ ที่ว่าการกำหนดระยะเวลาการทำงานในระบบควรยืดหยุ่นมากกว่านี้ และควรมีเจ้าหน้าที่จากกองทุนหรือธนาคารเป็นผู้เข้ามาดำเนินงานในเรื่องนี้โดยตรง โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำสถานศึกษาเป็นผู้ช่วย

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ควรมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการปฏิบัติ และลดระยะเวลาในการดำเนินงาน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 4 แนวทางพัฒนาด้านวงเงินแต่ละประเภทของผู้กู้ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง แนวทางการพัฒนาด้านวงเงินแต่ละประเภทของผู้กู้ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้กู้ยืมเพิ่มเติม ซึ่งนักเรียนผู้ขอกู้ จะกู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้เฉพาะค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

1. ค่าบำรุงการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จ่ายตามภาคหรือปีการศึกษาตามที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บ โดยจ่ายเข้าบัญชีของสถาบันการศึกษานั้น
2. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น หนังสือ ตำรา อุปกรณ์ประกอบการเรียน
3. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการเรียน

ซึ่งเห็นควรให้ปรับค่าครองชีพขึ้นตามเศรษฐกิจในปัจจุบัน ด้านค่าเล่าเรียนเช่นกันควรให้กู้ยืม
ได้ เพราะนักเรียนก็ต้องจ่ายค่าบำรุงการศึกษา

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้กู้ยืมเพิ่มเติม” (ผู้ให้ข้อมูล
คนที่ 4, สัมภาษณ์, 19 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 5 แนวทางพัฒนาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินในระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง แนวทางพัฒนาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินในระบบการกู้ยืม
เงินเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

กยศ. ได้ให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กที่ครอบครัวมีรายได้น้อยเรียนต่อจนถึงระดับ
ปริญญาตรี ถ้าไม่มีเงินกู้ยืมจาก กยศ. ก็จะไม่มีโอกาสเรียนต่อ ส่วนกระบวนการพิจารณาคัดเลือก
เป็นไปตามแนวทางที่กองทุนกำหนด โดยพิจารณาจากเอกสาร หลักฐาน สัมภาษณ์ และบางแห่งมี
การเยี่ยมบ้านเพื่อพูดคุยกับพ่อแม่เพิ่มเติมด้วย เห็นว่า กระบวนการพิจารณาควรมีความยุติธรรม มี
บ้างที่ผลการคัดเลือกได้ผู้กู้ที่ครอบครัวมีรายได้เกินเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับการดำเนินงานพิจารณา
คัดเลือกผู้กู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นนั้น นอกจากพิจารณาตามเกณฑ์ที่กองทุนกำหนดแล้ว โรงเรียน
จะจัดลำดับความสำคัญให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อน เพื่อให้นักเรียนได้รับสิทธิ์ใน
การพิจารณาให้กู้ต่อเนื่องในระดับปริญญาตรี ส่วนระดับชั้นอื่นหากพิจารณาแล้วมีฐานะยากจน
จริงก็ได้รับการพิจารณาให้กู้เช่นกัน ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมประชุมทุกคนต่างยอมรับต่อเงื่อนไขนี้
เพราะเห็นว่าเมื่อตนเองเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็จะได้รับสิทธิ์การพิจารณาเช่นกัน
กยศ. ควรติดต่อแจ้งข่าวสารข้อมูลกับผู้กู้หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นและ
เตือนภาระการใช้หนี้เงินกองทุน และให้ตระหนักในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบการใช้หนี้เงินกู้
โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี แล้วจึงติดต่อแจ้งให้ผู้กู้อบรม ควรมี
การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในการใช้หนี้ เช่น ค่าปรับ การปลอดหนี้
อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินกู้ทั้งหมด เกณฑ์การพิจารณาผู้ สร้างจิตสำนึก ความซื่อสัตย์ การเอื้อเฟื้อ
เช่น ให้ผู้กู้ที่จบการศึกษาและมีงานทำ มาเล่าประสบการณ์ให้นักเรียนที่กู้ กยศ. ฟัง เป็นต้น ให้ครู
แนะแนว อาจารย์/ ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้ข้อมูล แนะนำ และช่วยเหลือนักเรียนผู้กู้ กยศ. เช่น
ให้ความรู้ ให้การปรึกษาและคัดเตือนให้มีความตั้งใจเรียน
ประพฤติดนมีวินัย รับผิดชอบ เป็นต้น

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในการใช้หนี้ เช่น ค่าปรับ การปลอดหนี้ อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินกู้ทั้งหมด เกณฑ์การพิจารณากู้ สร้างจิตสำนึก ความซื่อสัตย์ การเอื้อเฟื้อ เช่น ให้ผู้กู้ที่จบการศึกษาและมีงานทำ มาเล่าประสบการณ์ให้นักเรียน ที่กู้ กยศ. ฟัง เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2560)

ด้านที่ 6 แนวทางพัฒนาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

จากประเด็นข้อคำถาม เรื่อง แนวทางพัฒนาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไรนั้น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า

ควรเพิ่มระยะเวลาการชำระหนี้ ให้ชำระหนี้ดูความเหมาะสมกับอาชีพและเงินเดือนตามความสมัครใจว่าจะจ่ายครั้งเดียวหมดหรือ ผ่อนผัน ควรเป็นหนี้ที่ทางธนาคารหรือกองทุนติดตามทวงถามการชำระหนี้ ไม่ใช่สถานศึกษา เพิ่มความเข้มงวดในการติดตามหนี้ และมีมาตรการที่เด็ดขาด เช่น ไม่ชำระหนี้ก็ไม่สามารถทำธุรกรรมได้ การติดตามหนี้ ควรพิจารณาที่อยู่ของผู้กู้จากบัตรประชาชน เมื่อจบแล้วมีการย้ายที่อยู่และไม่แจ้งให้ทราบ จึงควรติดตามที่ผู้ปกครอง ควรประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น และมีการติดตามเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเนื่องจากระยะปลอดหนี้ 2 ปีค่อนข้างนาน ทำให้ผู้กู้ลืม ควรเพิ่มระยะปลอดหนี้เป็น 3 ปี และประชาสัมพันธ์ให้ผู้กู้และผู้ปกครองทราบว่า สามารถทยอยใช้คืนในช่วง 3 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยไม่เสียดอกเบี้ย แต่ไม่ควรกำหนดว่าต้องใช้คืนเดือนละ ปีละเท่าไร สถานศึกษาต้องเร่งกระตุ้นสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนที่กู้ยืมและครบกำหนดชำระหนี้ให้ชำระคืนในช่วงเวลาที่กำหนด และสร้างจิตสำนึกในการจ่ายเงินกู้ยืมคืนเพื่อเป็นการช่วยเหลือน้องในรุ่นต่อไปที่จะต้องกู้ยืมต่อ และควรปลูกฝังหน้าที่ศีลธรรมให้เด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้น กองทุนควรพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ให้มากขึ้น บางคนเป็นผู้กู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์จริง แต่บางคนก็กู้ยืมเงินตามเพื่อนทั้งที่ไม่มีความจำเป็น

จากคำสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“สถานศึกษาต้องเร่งกระตุ้นสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนที่กู้ยืมและครบกำหนดชำระหนี้ให้ชำระคืนในช่วงเวลาที่กำหนด และสร้างจิตสำนึกในการจ่ายเงินกู้ยืมคืนเพื่อเป็นการช่วยเหลือน้องในรุ่นต่อไปที่จะต้องกู้ยืมต่อ และควรปลูกฝังหน้าที่ศีลธรรมให้เด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2560)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้กรอบแนวคิดระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษา ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ซึ่งประกอบด้วย ด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านวงเงินสำหรับผู้กู้แต่ละประเภท ด้านกระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษาและการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา วิธิดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์คัดเลือก โดยเป็นผู้เกี่ยวข้องกับระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 19 คน ดังนี้

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

จำนวน 19 คน

โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interview) แบบกึ่ง โครงสร้าง โดยใช้คำถามในการสัมภาษณ์

สรุป

ปัญหาระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

1. ด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่

ปัญหาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาไม่มีบทบาท ไม่มีอำนาจหน้าที่ไปวิพากษ์วิจารณ์ ในการวางโครงสร้างเกี่ยวกับกองทุนให้กู้ยืม มีแต่รับนโยบายและต้องดำเนินการปฏิบัติตามคำสั่งของกองทุนซึ่งขั้นตอน

การดำเนินงานของสถานศึกษายุ่งยาก หลายขั้นตอน ต้องประสานงานกับหลายฝ่าย ในระยะเวลาที่จำกัด

2. ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ของสถานศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ผลการเรียนที่แน่ชัด และการกำหนดคุณสมบัติผู้กู้ยืมของกองทุน ไม่สัมพันธ์และครอบคลุมลักษณะของผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยตรง การตรวจสอบคุณสมบัติผู้มีสิทธิกู้ยืมไม่รัดกุม นักเรียนอาจนำเงินไปใช้ไม่เหมาะสม และได้รับโอกาสในการกู้ยืมไม่เท่าเทียมกัน คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมมากเกินไป การกำหนดรายได้ของผู้ปกครองต่ำเกินไป

3. ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงานยุ่งยาก ซับซ้อน ลื่นไหลเอกสาร มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ขั้นตอนตลอดทุกปีการศึกษา การประชาสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงไม่ทั่วถึง ระบบคัดกรองคุณสมบัติของผู้กู้ยืมไม่รัดกุม การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอกู้ไม่ละเอียด ผู้ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืมไม่เป็นที่ขาดทุนทรัพย์จริง การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต้องปฏิบัติตามเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามที่ระบบ กยศ. กำหนด และระบบไม่มีความแน่นอน ปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีเพียง 1 คน จึงไม่สามารถรองรับ ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบงานกู้ยืมให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านวงเงินของผู้กู้แต่ละประเภท

ปัญหาด้านวงเงินของผู้กู้แต่ละประเภทของสถานศึกษา

ค่าเล่าเรียน ได้รับจัดสรรโครงการเรียนฟรี 15 ปี ตามนโยบายของรัฐ ค่าเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา จัดสรรให้นักเรียนในจำนวนที่น้อยมาก และค่าครองชีพ เดือนละ 1,100 บาท ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่ด้านค่าเล่าเรียนซึ่งจริง ๆ แล้วควรให้กู้มาได้เพราะนักเรียนต้องจ่ายค่าบำรุงการศึกษา

5. ด้านกระบวนการกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การดำเนินงานด้านเอกสารต่าง ๆ ยุ่งยาก มากขั้นตอน ขั้นตอนต่าง ๆ ในระบบ E-Studentloan มีขั้นตอนที่ยุ่งยากเกินความจำเป็นและเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาต้องเสียเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะงานนี้มาก

เกินไป การประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุม นักเรียนรีบร้อนในการเขียนสัญญา ทำให้เขียนสัญญาผิด เขียนตัวย่อ ใช้ใช้น้ำยาลบคำผิด ปากกาหมึกซึม และปากกาหมึกสีดำ ซึ่งผิดพลาดและต้องทำเอกสารใหม่

6. ด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

การค้างชำระหนี้เงินกู้ยืมของผู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้คั้นนั้น มีสาเหตุที่หลากหลาย เช่น ไม่มีงานทำ เงินเดือนน้อยและมีภาระครอบครัว บางคนแต่งงาน มีลูกที่ต้องรับภาระ ไม่มีความรับผิดชอบ รุ่นพี่บอกต่อว่าไม่ต้องใช้คืนก็ได้ เห็นตัวอย่างจากรุ่นพี่ที่ไม่จ่ายคืน ก็ไม่เป็นไร รวมทั้งไม่มีความรู้สึกว่าต้องใช้คืน และเห็นว่า การทิ้งช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ โดยไม่มีการติดต่อกัน 2 ปี นั้น นานเกินไปทำให้ผู้กู้ลืมว่าตนเองมีภาระหนี้เงินกู้ อีกทั้งผู้กู้ไม่ชำระหนี้เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ เปลี่ยนแปลงที่อยู่ เบอร์โทรติดต่อโดยไม่แจ้งให้ธนาคารหรือกองทุนทราบ นักเรียนมีการชำระหนี้ น้อย ทางกองทุนให้ทางโรงเรียนเป็นฝ่ายดำเนินการติดตาม

แนวทางการพัฒนาระบบกาดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

1. ด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่

แนวทางการพัฒนาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาได้ดำเนินนโยบายตามที่รัฐบาลกำหนดมาปฏิบัติตามและต้องมีการวางแผน ให้ดีในเรื่องขั้นตอนการรับสมัครและการพิจารณารับผู้ขอกู้ยืมเงิน เพื่อให้นโยบายที่ได้รับมาไป ปฏิบัติได้อย่างประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการวางแผนไว้และให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้นำไปบริหารดำเนินการต่อไป

2. ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากเกณฑ์รายได้ ของครอบครัวไม่เกิน 200,000 บาท/ ต่อปี มาเป็นพิจารณาจากศักยภาพและความสามารถในการเรียนของผู้ขอู้ เพื่อให้ผู้กู้ยืมเงินมีความรับผิดชอบในการเรียนจนสำเร็จการศึกษา ตามระยะเวลาของหลักสูตร กองทุน ควรนำผลการเรียนสะสมในแต่ละปีการศึกษาของผู้กู้มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินในปี การศึกษาต่อไป

3. ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแนวทางการพัฒนา

ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาการกำหนดขั้นตอน

การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการปฏิบัติ และลดระยะเวลาในการดำเนินงาน ลดขั้นตอนให้น้อยลงปรับปรุงระบบการทำงานและระบบอินเทอร์เน็ต

3.1 ด้านวงเงินแต่ละประเภทของผู้กู้ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

แนวทางพัฒนาด้านวงเงินแต่ละประเภทของผู้กู้ ของสถานศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้กู้ยืมเพิ่มเติม ปรับค่าครองชีพขึ้นตามเศรษฐกิจในปัจจุบัน ด้านค่าเล่าเรียนเช่นกันควรให้กู้ยืมได้ เพราะนักเรียนก็ต้องจ่ายค่าบำรุงการศึกษา

3.2 ด้านกระบวนการกู้ยืมเงินในระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

แนวทางพัฒนาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินในระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในการใช้หนี้ เช่น ค่าปรับ การปลอดหนี้ อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินกู้ทั้งหมด เกณฑ์การพิจารณาผู้ สร้างจิตสำนึก ความซื่อสัตย์ การเอื้อเฟื้อ

3.3 ด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

แนวทางพัฒนาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องเร่งกระตุ้นสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนที่กู้ยืมและครบกำหนดชำระหนี้ให้ชำระคืนในช่วงเวลาที่กำหนด และสร้างจิตสำนึกในการจ่ายเงินกู้ยืมคืนเพื่อเป็นการช่วยเหลือน้องในรุ่นต่อไปที่จะต้องกู้ยืมต่อ และควรปลูกฝังหน้าที่ศีลธรรมให้เด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้น

อภิปรายผล

1. ระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อศึกษาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ปัญหากระบวนการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อศึกษาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่

ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาไม่มีบทบาทในการวางโครงสร้างเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจในการวางโครงสร้าง แต่สถานศึกษาเป็นเพียงผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พุทธศักราช 2491 (ราชกิจจานุเบกษา, 2491, หน้า 4) ความว่า องค์การใด ๆ ของรัฐบาลที่ได้ตั้งขึ้นแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้หรือที่จะตั้งขึ้นใหม่ บรรดาที่ใส่ทุนหรือทุนหมุนเวียนนั้น ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำทุนหรือผลกำไรเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 และสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541

(ราชกิจจานุเบกษา, 2541, หน้า 2) ความว่า กองทุนมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 วรรคสอง อำนาจดังกล่าวให้รวมถึง

1. ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
2. ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
3. ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา
4. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เก็บรักษาหลักฐานและเอกสารเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน
5. กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม

วัตถุประสงค์ของกองทุน

1. ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยให้ที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนที่ประสงค์จะขอกู้ และออกไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ผลการเรียนที่แน่ชัด และการกำหนดคุณสมบัติผู้กู้ยืมของกองทุน ไม่สัมพันธ์และครอบคลุมลักษณะของผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยตรง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่ชัดได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ทำวิจัยเรื่อง รายงานบทวิเคราะห์ผลการกู้ยืมเงิน กยศ. ที่มีต่อโอกาสการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า เพื่อให้การดำเนินงาน กยศ. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการดำเนินการ ดังนี้ ทบทวนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกองทุนทั้งระดับการศึกษาที่ให้กู้ หลักเกณฑ์คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ที่มีสิทธิกู้ยืมเงิน หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาผู้ที่มีสิทธิกู้ยืมเงิน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการชำระหนี้คืนกองทุน และยังสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541

(ราชกิจจานุเบกษา, 2541, หน้า 9) ความว่า ก่อนสิ้นปีการศึกษาของแต่ละปี ให้คณะกรรมการ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีประกาศกำหนดขอบเขตการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา รวมถึงประเภทวิชา และ โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาระดับชั้น การศึกษาและหลักสูตรที่จะ ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประกาศตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้ประชาชนได้ ทราบโดยทั่วไปและให้ส่งให้โรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษามี สิทธิขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วย ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่ได้รับประกาศตามวรรคสองปิดประกาศและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องไว้ในที่ที่เห็นได้ทั่วไปในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาดังกล่าว

2. ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ขั้นตอนการดำเนินงาน มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขขั้นตอนตลอดทุกปี การศึกษาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต้องปฏิบัติตามเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามที่ระบบ กยศ. กำหนด และระบบไม่มีความแน่นอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้รับผิดชอบดูแลระบบ มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา และระบบต้องปรับเปลี่ยนตามนโยบาย รวมทั้งผู้ดูแลระบบอาจขาด ความชำนาญ ทำให้การดำเนินการล่าช้าตามมา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ทำวิจัยเรื่อง รายงานบทวิเคราะห์ผลการกู้ยืมเงิน กยศ. ที่มีต่อโอกาสการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า กองทุนฯ ทบทวนและวางระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสานและสร้างความเข้าใจกับ สถานศึกษาให้ตรงกัน และกำกับติดตามการดำเนินงานระดับสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทาง ที่กำหนดอย่างใกล้ชิด และมีมาตรการในการกำกับสถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการตามแนวทาง ที่กำหนด และสอดคล้องกับวิจัยของ เอกภพ ภูมรา (2553) ทำวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงาน ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กรอบระยะเวลา การปฏิบัติที่กองทุนกำหนดยังไม่เหมาะสมส่งผลให้เกิดความยุ่งยากและล่าช้าในการดำเนินงาน โดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับการกำหนดระยะเวลาการทำงานให้ยืดหยุ่นมากกว่านี้

3. ด้านวงเงินของผู้กู้แต่ละประเภทของ

ปัญหาด้านวงเงินของผู้กู้แต่ละประเภทของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ค่าเล่าเรียน

ได้รับจัดสรร โครงการเรียนฟรี 15 ปี ตามนโยบายของรัฐ ค่าเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา จัดสรรให้ นักเรียนในจำนวนที่น้อยมาก ซึ่งไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และค่าครองชีพ เดือนละ 1,100 บาท ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่ด้านค่าเล่าเรียนซึ่งจริง ๆ แล้วควรให้กู้มาได้เพราะนักเรียนต้องจ่ายค่าบำรุง การการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณรายหัวจากรัฐบาล ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ คู่มือผู้ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (2548) กล่าวว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงิน เพื่อเป็น ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา เพื่อให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ว่าจะ เป็นการศึกษาในระบบหรือนอกระบบจนถึงระดับปริญญาตรี และยังสอดคล้องกับวิจัยของ เอกภพ ภูมรา (2553) ทำวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา ระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ขอกู้มีความสามารถเพิ่มขึ้นในการรับภาระ

ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่จ่ายให้สถานศึกษาโดย ทรอ. เพิ่มความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่จ่ายให้สถานศึกษาในสัดส่วนสูงกว่า กยศ. การเพิ่มความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่จ่ายให้สถานศึกษาในสถาบันการศึกษารัฐ มีสัดส่วนสูงกว่าสถาบันการศึกษาของเอกชน การเพิ่มความสามารถของผู้กู้ในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนค่าครองชีพในสถาบันการศึกษาของเอกชนมีสัดส่วนสูงกว่าในสถาบันการศึกษารัฐ

4. ด้านกระบวนการกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผู้วิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านเอกสารต่าง ๆ ยุ่งยาก มากขึ้นตอน ขึ้นตอนต่าง ๆ ในระบบ E-studentloan มีขั้นตอนที่ยุ่งเกินความจำเป็นและเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาต้องเสียเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะงานนี้มากเกินไป การประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุม นักเรียนรีบร้อนในการเขียนสัญญาทำให้เขียนสัญญาผิด เขียนตัวย่อ ใช้ใช้น้ำยาลบคำผิด ปากกาหมึกซึม และปากกาหมึกสีดำ ซึ่งผิดพลาดและต้องทำเอกสารใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน ผู้กู้ผู้ค้ำประกันเข้าใจคลาดเคลื่อน และเจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ทำงานในด้านกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ กนกวรรณ พวงประยงค์ (2554) ทำวิจัยเรื่อง การประเมินผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานได้แก่ 1) ความไม่เพียงพอของงบประมาณที่ทางกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจัดสรรให้แก่สถานศึกษา รวมไปถึงความไม่เพียงพอของค่าครองชีพของนักเรียนนักศึกษา 2) ความกระชั้นชิดของระยะเวลาในการประสานงานทางด้านข่าวสารและคำสั่งระหว่างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงครามและสถานศึกษา 3) ความไม่เพียงพอของจำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา 4) การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่าง ๆ ในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และ 5) ความล่าช้าของระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2541) ความว่า ให้คณะกรรมการจ้างบุคคลเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการคัดเลือก รวมตลอดทั้งคุณสมบัติของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด และมาตรา 38 ความว่า นอกจากหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.1 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงนโยบาย ระเบียบวิธีการในการกู้ยืมเงิน

4.2 แนะนำ และอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนหรือนักศึกษา และสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกู้ยืมเงิน

4.3 เบิกจ่ายเงินกู้และดำเนินการจัดส่งเงินให้แก่ผู้กู้ยืม รวมตลอดทั้งเก็บรักษาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

4.4 แจ้งจำนวนหนี้และสถานะของหนี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

4.5 รับชำระหนี้เงินกู้ ติดตามทวงถาม และดำเนินคดีเพื่อบังคับชำระหนี้เงินกู้

4.6 จัดทำรายงานการดำเนินการให้กู้ยืมเงินเสนอต่อคณะกรรมการ

4.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

5. ด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

ผู้วิจัย พบว่า ผู้กู้ไม่ชำระหนี้เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ เปลี่ยนแปลงที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ โดยไม่แจ้งให้ธนาคารหรือกองทุนทราบ นักเรียนมีการชำระหนี้ น้อย ทางกองทุนให้ทางโรงเรียน เป็นฝ่ายดำเนินการติดตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ระยะเวลาที่นักเรียนจบการศึกษาจากสถานศึกษา ไปเป็นระยะเวลานาน ทางสถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้ผู้กู้มาชำระหนี้ให้ได้ การว่างงาน หรือเงินเดือนไม่พอชำระหนี้ และการกำหนดคบทลงโทษที่ไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุรัสวดี ชัยรัตน์ (2552) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดเก็บหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า แนวปฏิบัติที่เป็นขั้นตอนในการเรียกเก็บหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เกิดปัญหาในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเก็บหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541 (ราชกิจจานุเบกษา, 2541, หน้า 10-11) ความว่า เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาหรือ เลิกการศึกษา แล้วเป็นเวลาสองปี ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมคืนให้กับกองทุนตามจำนวนระยะเวลา และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการจะกำหนดไว้ในระเบียบให้เริ่มคิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดนับแต่เวลาใดภายหลังจากที่จบการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วก็ได้แต่อัตราดอกเบี้ย หรือประโยชน์อื่นใดที่คิด ต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหนึ่งปีของธนาคารออมสิน และห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยทบต้น

ในกรณีจำเป็นที่เห็นสมควร คณะกรรมการจะผ่อนผันให้ผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้ตามระยะเวลาที่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือชะลอการชำระหนี้เป็นการชั่วคราว หรือลดหย่อนหนี้ให้ตามที่ผู้กู้ยืมเงินร้องขอเป็นราย ๆ หรือเป็นการทั่วไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้คืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งและไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันตามวรรคสาม คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้กู้ยืมเงินต้องเสียเงินเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละ 1.5 ต่อเดือนก็ได้

มาตรา 53 เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานที่ใด ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งที่อยู่และสถานที่ทำงานนั้นพร้อมทั้งจำนวนเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันเริ่มทำงาน

ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมที่จะติดตามและประสานกับผู้กู้ยืมเงินเพื่อการชำระหนี้ที่กู้ยืมคืน ในกรณีนี้จะขอความร่วมมือจากนายจ้างให้ช่วยหักเงินเดือนหรือค่าจ้างและนำส่งผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมด้วยก็ได้

ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนงานหรือสถานที่ทำงาน หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเงินเดือนหรือ ค่าจ้าง ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในสามสิบวัน

มาตรา 54 ผู้กู้ยืมเงินจะชำระหนี้ที่กู้ยืมคืนก่อนกำหนดเวลาตามมาตรา 52 หรือบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบ และในกรณีบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินให้ส่งเงินกู้ยืมที่ได้รับไปแล้วคืนภายในสามสิบวัน หรือภายในกำหนดเวลาที่ทำความตกลงกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 55 ในกรณีดังต่อไปนี้ กองทุนอาจบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินและเรียกเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ยืมเงินได้รับไปแล้วคืนทั้งหมดได้

1. เมื่อปรากฏในภายหลังว่าผู้กู้ยืมเงิน ไม่มีสิทธิกู้ยืมเงิน หรือได้มีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ

2. ผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับกองทุน

มาตรา 56 ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินถึงแก่ความตาย ให้หนี้ตามสัญญาผู้กู้ยืมเงินเป็นอันระงับไป ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถประกอบกิจการงานได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาระงับการเรียกให้ชำระหนี้ตามสัญญาผู้กู้ยืมเงินได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการวางโครงสร้าง และอำนาจที่สถานศึกษาพึงมี เนื่องจากสถานศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2. กองทุนควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงด้านคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากเกณฑ์รายได้ของครอบครัวไม่เกิน 200,000 บาท/ ต่อปีมา เป็นพิจารณาจากศักยภาพและความสามารถในการเรียนของผู้ขอกู้ เนื่องจากบริบทสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

3. ควรปรับเปลี่ยนขั้นตอนและระบบให้ใช้งานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และประหยัดเวลา มากขึ้น อาจปรับเปลี่ยนเป็นระบบเป็น One stop service เพื่อการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

4. ควรจะกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลงาน กองทุน โดยเฉพาะเพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและจัดตั้งคณะกรรมการประจำสถานศึกษาทำหน้าที่ ในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

5. สมควรพิจารณาเพิ่มวงเงินการกู้ตามค่าครองชีพที่สูงขึ้น ในปัจจุบัน

6. ควรมีการดำเนินการติดตามการชำระหนี้ให้ชัดเจน ชี้แจงตั้งแต่ก่อนอนุมัติให้กู้ยืมเงิน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 18

2. ควรศึกษาความจำเป็นในการต้องการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 18

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ พวงประยงค์. (2554). การประเมินผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา:กรณีศึกษา
สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: ครองช่าง.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2558). คู่มือปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.
เข้าถึงได้จาก <https://studentloan.or.th>.
- กระทรวงการคลัง. (2541). พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พุทธศักราช 2541.
เข้าถึงได้จาก <https://studentloan.or.th>.
- กระทรวงการคลัง. (2491). พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พุทธศักราช 2491. เข้าถึงได้จาก
<http://thaipublica.org>.
- มลิวัดย์ ผิวคราม. (2552). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา
ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อความก้าวสู่เทคโนโลยีสารสนเทศ. ชุมพร: สถาบัน
การพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม. (2558). สารสนเทศโรงเรียนระยองวิทยาคม
นิคมอุตสาหกรรม.
- ศุภกิจ วงศ์วิวัฒน์นุกิจ. (2550). พจนานุกรมศัพท์การวิจัยและสถิติ = *Dictionary of research and
statistics*/. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุกัญญา ตันตระบัณฑิต. (2550). ความคิดเห็นต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี: กองพัฒนานักศึกษา
- สุภางค์ จันทวานิช. (2548). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตร สุวรรณ. (2552). การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ. เข้าถึงได้จาก <https://onzonde.multiply.com>.
- สุรัสวดี ชัยรัตน์. (2552). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดเก็บหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,

ราชกิจจานุเบกษา. (2541). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). บทวิเคราะห์ผลการกู้ยืมเงิน กยศ.
ที่มีต่อโอกาสการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

เอกภพ ภูมรา. (2553). การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีชัยวรรณ อ่วมธานี. (2552). การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลเชิงคุณภาพ. เข้าถึงได้จาก
www.krupai.net

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๒๑๘.๘ / ว.๐๓๔๗

ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๔ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เค้าโครงการวิจัย
๒. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งตอนนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอุไร แผ่นงา รหัส ๕๘๕๒๐๕๐๖

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงาน
นิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
ของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๓๘ ๑๐๒๗๔๒

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๒๑๘.๘ / ว.๐๓๔๘

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งตอนนี้ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอุไร แผ่นงา รหัส ๕๘๕๒๐๕๐๖

งานนิพนธ์เรื่อง : ปัญหาและแนวทางการระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดีจึงของความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๓๘ ๑๐๒๗๔๒

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๒๑๘.๘ / ว.๐๓๔๘

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
 ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งตอนนี้ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
 เครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอุไร แผ่นงา รหัส ๕๘๕๒๐๕๐๖

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการระบบการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืม
 เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
 ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๓๘ ๑๐๒๗๔๒

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาของระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาของระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18
ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่
2. ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
4. ด้านวงเงินผู้กู้แต่ละประเภท
5. ด้านกระบวนการกู้ยืมในระดับสถานศึกษา
6. ด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาของระบบการดำเนินงานกองทุน
ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ) ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 18 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่
2. ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของ กยศ.
3. ด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
4. ด้านวงเงินผู้กู้แต่ละประเภท
5. ด้านกระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
6. ด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หมายเหตุ ผู้ให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่ผู้รับชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

1. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ของสถานศึกษา คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของ
สถานศึกษา คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านวงเงินผู้กู้แต่ละประเภท ของสถานศึกษา คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. ท่านคิดว่า ปัญหาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาระบบการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

1. ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาด้านขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาด้านวงเงินผู้กู้แต่ละประเภท ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ของสถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

6. ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาด้านการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของ
สถานศึกษา ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวอุไร แผ่นงา
วัน เดือน ปีเกิด	6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	44/1 หมู่ที่ 4 ตำบลราม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32000
ที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม เลขที่ 99 ถนน เมืองใหม่มาบตาพุดสาย 7 ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง รหัสไปรษณีย์ 21150 โทรศัพท์ 090-6213938
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557	ครูโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม เลขที่ 99 ถนน เมืองใหม่มาบตาพุดสาย 7 ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง รหัสไปรษณีย์ 21150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	ครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
พ.ศ. 2558	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา